

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Analýza daňového zatížení osob samostatně výdělečně činných v České republice a ve
vybraných zemích

Analysis of Tax Burden of Self-employed Persons in the Czech Republic and Selected
Countries

Student:	Bc. Sandra Daňková
Vedoucí diplomové práce:	Ing. Yveta Pšenková, Ph.D.

Ostrava 2019

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a daní

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Sandra Daňková**

Studijní program: N6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně

Téma: **Analýza daňového zatížení osob samostatně výdělečně činných v České republice a ve vybraných zemích**
Analysis of Tax Burden of Self-employed Persons in the Czech Republic and Selected Countries

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika daňového systému v České republice
 3. Charakteristika daňového systému ve vybraných zemích
 4. Praktická aplikace na příkladech
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

ČERVINKA, Tomáš. *Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců a OSVČ s komentářem a příklady* 2018. 9. vyd. Olomouc: ANAG, 2018. 167 s. ISBN 978-80-7554-130-7.

DENIS, C., T. HEMMELGARN and B. SLOAN, eds. *Taxation Trends in the European Union. 2014 Edition*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. 314 p. ISBN 978-92-79-35672-8.

ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných s komentářem a příklady k 1. 1. 2018*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2018. 159 s. ISBN 978-80-7554-127-7.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Yvetta Pšenková, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2018

Datum odevzdání: 26.04.2019

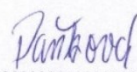
Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou práci na téma „Analýza daňového zatížení osob samostatně výdělečně činných v České republice a ve vybraných zemích“ vypracovala samostatně mimo přiložené přílohy.

V Ostravě dne 26. 4. 2019

Podpis:

Bc. Sandra Daňková

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Daňové zatížení v České republice.....	7
2.1	Daňová soustava	7
2.2	Daň z příjmů fyzických osob	10
2.2.1	Historie osobní důchodové daně	10
2.2.2	Konstrukce daně z příjmů fyzických osob	12
2.3	Daňové zatížení OSVČ.....	15
2.3.1	Konstrukce dílčího základu daně	16
2.3.2	Slevy na dani	20
2.3.3	Systém sociálního pojištění	24
2.3.4	Sociální zabezpečení OSVČ.....	25
2.3.5	Zdravotní pojištění OSVČ.....	29
3	Daňové zatížení ve vybraných zemích	32
3.1	Daňové zatížení ve Slovenské republice	34
3.1.1	Daňová soustava.....	34
3.1.2	Daň z příjmů fyzických osob	35
3.1.3	Daňové zatížení OSVČ	37
3.1.4	Systém sociálního pojištění	42
3.1.5	Sociální zabezpečení OSVČ.....	43
3.1.6	Zdravotní pojištění OSVČ.....	45
3.2	Daňové zatížení v Italské republice	46
3.2.1	Daňová soustava.....	47
3.2.2	Daň z příjmů fyzických osob	48
3.2.3	Daňové zatížení OSVČ	51
3.2.4	Systém sociálního pojištění	56
3.2.5	Sociální zabezpečení OSVČ.....	57

3.2.6	Zdravotní pojištění OSVČ.....	60
4	Praktická aplikace.....	62
4.1	Představení podnikatele v České republice	62
4.2	Představení podnikatele ve Slovenské republice	68
4.3	Představení podnikatele v Italské republice	74
4.4	Komparace daňového zatížení v jednotlivých zemích	79
5	Závěr.....	82
	Seznam použité literatury.....	84
	Seznam zkratk	89
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Daňová povinnost v České republice je stanovena zákony, které musí dodržovat jak fyzické, tak i právnické osoby. Každý stát má daňovou soustavu, která odráží konkrétní ekonomické podmínky. Často je otázkou, jaká by měla být velikost daňového zatížení, optimální daňové struktury a nastavení přímých a nepřímých daní. Důležité je, jakou relaci mají jednotlivé typy daní k makroekonomickým agregátům, jakými jsou například HDP, ekonomický růst či inflace. Jedním z ukazatelů, který daňové zatížení měří je daňová kvóta, tedy poměr daňových výnosů k některému agregátu, nejčastěji HDP. Diplomová práce je zaměřena na fyzické osoby, přesněji osoby samostatně výdělečně činné, proto je celý text věnován právě jim.

Cílem práce je poskytnout přehled zdaňování příjmů a daňového zatížení fyzických osob, resp. osob samostatně výdělečně činných v České republice a provést komparaci se systémem zdaňování podnikatelů na Slovensku a v Itálii. Zatížením se rozumí nejen výše daně z příjmů, ale i zatížení sociálním a zdravotním pojištěním. Z toho vyplývá, že jsou použité metody analýzy a komparace.

Diplomová práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. Teoretickou částí se zabývá druhá a třetí kapitola a částí praktickou čtvrtá kapitola.

Druhá kapitola je věnována daňové soustavě České republiky v rozdělení na přímé a nepřímé daně. Na začátku je charakterizován pojem daň a také celkový význam daní pro veřejný rozpočet. V další části je rozebrána daň z příjmů fyzických osob, a to od její historie po registraci k dani, předmět daně, základ daně a odvod prostřednictvím daňového přiznání. Následně je kapitola věnována problematice daňového zatížení osob samostatně výdělečně činných neboli podnikatelů. Nejprve je uvedeno, kdo je OSVČ (podnikatel) a jaké příjmy zdaňuje, dále výdaje, které může uplatnit a potom způsob, jak stanovit dílčí základ daně. Podrobně jsou v kapitole také rozepsány slevy na dani, které snižují výslednou daňovou povinnost. Jelikož se daňová zátěž netýká pouze daně z příjmů fyzických osob, tak se v závěru kapitoly podíváme na zákonné odvody, přesněji tedy sociální a zdravotní pojištění.

Třetí kapitola je také teoretická a zabývá se daňovým zatížením OSVČ neboli podnikatelů vybraných zemí, a to konkrétně Slovenské a Italské republiky. V úvodu je objasněna daňová kvóta z důvodu srovnání jednotlivých daní mezi zeměmi. Následně v první části třetí kapitoly jsou uvedeny základní informace o Slovenské republice včetně daňové soustavy. A stejně jako v případě České republiky je i na Slovensku popsána obecně daň z příjmů fyzických osob s konkrétním zaměřením na OSVČ. Rovněž jsou v kapitole uvedeny informace o zákonných

odvodech, kterými jsou zatíženy příjmy podnikatelů. Druhá část kapitoly je věnována Italské republice. Stejně jako u předchozích států je zde rovněž popsána daňová soustava. Následují informace jsou o fyzických osobách a samozřejmě konkrétně o OSVČ a podnikatelích v Itálii. V závěru je charakterizováno sociální zabezpečení.

Čtvrtá, poslední kapitola diplomové práce je kapitolou praktickou. Všechny teoretické informace jsou aplikovány na konkrétních podnikatelích v České republice, Slovenské republice a Italské republice. Na začátku každé podkapitoly je představen jednotlivý podnikatel, pro kterého jsou vypočítány celkové daňové povinnosti a zákonné odvody. Vždy se jedná o fiktivní osobu se stejnými údaji, a to z důvodu srovnání již zmíněných tří států.

Práce vychází z právního stavu platného k 1. 1. 2019.

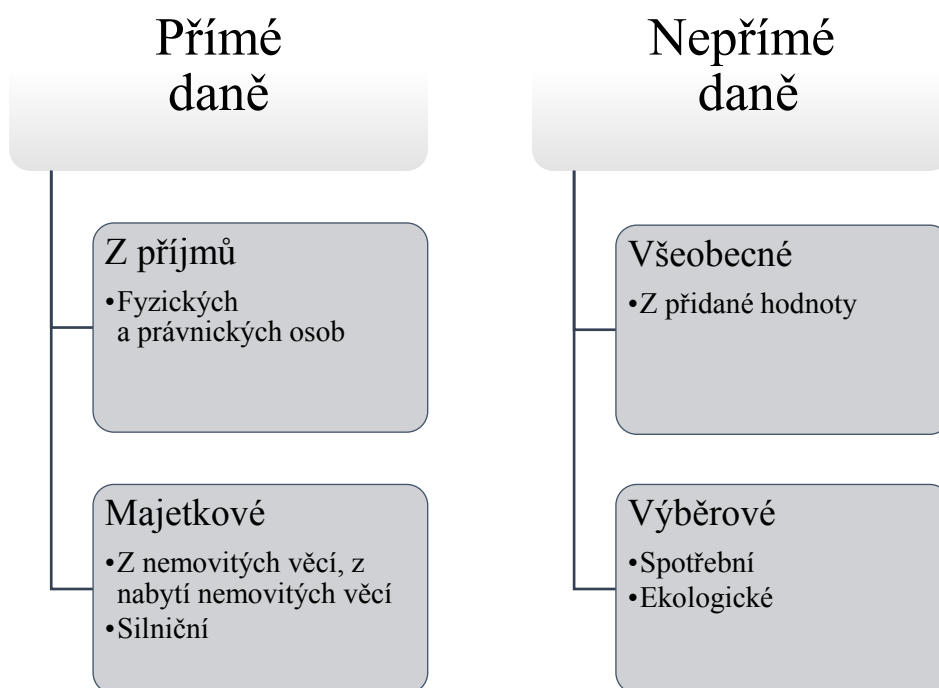
2 Daňové zatížení v České republice

Druhá kapitola zahrnuje daňové zatížení v České republice. Obecně se dá říci, že daně jsou příjmy veřejných rozpočtů, kdy existuje vztah mezi správcem daného příjmu a subjektem, který je povinen k peněžitému plnění. V České republice existují daně přímé a nepřímé. Přímé daně jsou závislé na výši dosahovaného příjmu a daně nepřímé jsou zahrnuty v ceně zboží a služeb.

2.1 Daňová soustava

Daně tvoří nejvýznamnější část příjmů do veřejného rozpočtu. Tyto příjmy slouží jako zdroje krytí veřejných výdajů. Zahrnují úvěrové příjmy (státní půjčky, vydané státní cenné papíry) a neúvěrové příjmy (nedaňové, daňové). Mezi nedaňové patří příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na sociální zabezpečení, povinné příspěvky do státních fondů, cla, poplatky, místní poplatky a ostatní. Mezi daňové patří přímé a nepřímé daně, které jsou zobrazeny v následujícím schéma.

Obr. 2. 1 - Daňová soustava

Zdroj: vlastní zpracování

Rozdíl mezi daněmi přímými a nepřímými spočívá v daňovém břemenu. U přímých daní dopadá na fyzické nebo právnické osoby. Jedná se tedy o poplatníky, kteří jsou zároveň

daňovými plátcí. Jsou vyměřeny na základě poplatníkovy příjmu nebo majetku. U nepřímých daní vypočte a odvede daň plátce s tím rozdílem, že se nemusí jednat o subjekt, na který daňové břemeno dopadá.

Česká republika i jiné země nemají ve své legislativě definici daně. V našem zákonodárství existuje vymezení daně v daňovém řádu, a to jen pro účely tohoto předpisu. Znění se nachází v §2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů:

„Předmětem správy daní jsou daně, které jsou příjmem veřejného rozpočtu, nebo snížením příjmu veřejného rozpočtu (dále jen „vratka“). Veřejným rozpočtem se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) státní rozpočet, státní finanční aktiva nebo rezervní fond organizační složky státu,
- b) rozpočet územního samosprávného celku,
- c) rozpočet státního fondu nebo Národní fond,
- d) rozpočet Evropské unie, nebo
- e) rozpočet, o němž to stanoví zákon.

Daní se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek,
- b) peněžité plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle tohoto zákona,
- c) peněžité plnění v rámci dělené správy.

Daň zahrnuje rovněž daňový odpočet, daňovou ztrátu nebo jiný způsob zdanění a příslušenství daně.¹

Ministerstvo financí zveřejňuje každý rok obecný přehled státního závěrečného účtu, ze kterého lze zjistit význam jednotlivých daní v ČR. Souhrnný přehled za rok 2018 zobrazuje následující tabulka.

¹ MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2018: úplná znění platná k 1.1.2018. 28. vydání. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0766-7.

Tabulka 2.1 - Význam přímých daní ve státním rozpočtu ČR 2018 (v mld. Kč)²

Příjmy	Výše
Příjmy celkem včetně sociálního zabezpečení	1 403,92
Daňové příjmy	725,82
- Daň z příjmů fyzických osob	146,54
- Daň z příjmů právnických osob	117,46
- DPH	278,98
- Spotřební daně	159,28
- Ostatní	23,56
Nedaňové příjmy	165,00
Pojistné na sociální zabezpečení	513,11
Pojistné na veřejné zdravotní pojištění (zvlášť)	215,26

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že daňové příjmy tvoří největší část státního rozpočtu oproti nedaňovým příjmům. Součástí daňových příjmů jsou příjmy FO, které tvoří třetí největší položkou, tedy 146,54 mld. Kč po DPH a spotřebních daních.

Funkce daní

Daně v České republice mají různé funkce. Jednou z nich je fiskální, jejíž schopností je naplnit veřejný rozpočet. Funkcí alokační se prostředky z daní dostanou na potřebné místo. Redistribuční funkce přesune část důchodů k chudším od bohatších. Poslední je stabilizační funkce, která napomáhá k vyrovnání cyklických výkyvů v ekonomice.

Základní pojmy

Pokud má být daň skutečně vybrána, měly by být zodpovězeny následující otázky:

- Kdo je povinen odvádět daň?
- Z čeho se daň počítá?

²MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. Státní závěrečný účet ČR za rok 2018. [online] Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2019/pokladni-plneni-sr-33898>

- V jaké výši a jak se počítá?
- Kdy a jakým způsobem se hradí?

Subjektem daně může být poplatník, kterým je fyzická nebo právnická osoba, jejíž majetek je podroben dani. Plátce daně je FO nebo PO, která daň počítá, vybírá a odvádí. Předmětem daně může být důchod, majetek nebo spotřeba. K tomu, aby mohla být daň vypočtena se stanoví daňový základ, kterým může být například výše příjmů. Následně se násobí daňovou sazbou, která je:

- jednotná – například sazba daně z příjmu FO,
- diferenciální – například sazba daně z přidané hodnoty základní a snížená,
- pevná – například za jeden čtvereční metr,
- relativní – stanovena procentem,
- lineární – daň roste proporcionálně s růstem základu daně,
- progresivní – s růstem základu daně roste relativně rychleji.³

Daňové zákony určují další podmínky, a to pro osvobození od daně, splatnost daně, daňové sankce apod.

2.2 Daň z příjmů fyzických osob

Patří mezi důchodové daně, to znamená, že dopadá přímo na důchod poplatníka. Obecně se může jednat o příjem fyzických i právnických osob. Daň z příjmů fyzických osob je přímou daní a je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění dalších předpisů. Tento předpis byl mnohokrát novelizován. Daň z příjmů FO se týká ekonomicky aktivního obyvatelstva a je uvalována na peněžní příjmy, nepeněžní i příjmy dosažené směnou. Tato daň se odvádí finančním úřadům na základě daňového přiznání nebo prostřednictvím mzdy.

2.2.1 Historie osobní důchodové daně

Osobní důchodová daň neboli daň z příjmů fyzických osob má dlouhou historii. Byla zavedena v 18. století (v roce 1799) v Anglii k financování napoleonských válek. Výše byla stanovena podle počtu dětí, druhu povolání poplatníka a rodinného stavu poplatníka. Dříve byl důchod považován za zdroj bohatství. Předchůdce daně lze považovat kontribuce, které se

³ ŠULCOVÁ-Seidlová, Marta Daňová soustava: vydání. Praha: 2014. ISBN 978-80-213-2451-0.

vybíraly z hlavy, majetku a z výnosů. Principem bylo stanovit nejprve potřebný výnos a ten byl následně rozdělen mezi jednotlivá města nebo skupiny obyvatel. Z toho je zřejmé, že tehdejší funkce daňového systému byla značně odlišná.

Zásadní změnou byla daňová reforma v roce 1991-1993. Se vznikem samostatného českého státu v roce 1993 vyšly v platnost nové daňové zákony, například zákon o daních z příjmů a zákony o sociálním pojistném. Významný byl také rok 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie. Jednalo se o implementaci unijního práva, a to o přesun kapitálu mezi státy Evropské unie. Záměrem tedy bylo vytvořit spravedlivý a efektivní daňový systém, který odpovídá tržnímu prostředí.

Efektivnost

S výběrem daně od subjektů, jsou spojené náklady. V souvislosti s efektivností se požaduje, aby tyto náklady byly co nejnižší. Jedná se o administrativní náklady přímé, tedy ze strany státu a nepřímé, které dopadají na daňové subjekty. Mezi přímé náklady patří jednání vlády a parlamentu. Mezi nepřímé náklady patří například čas a peníze občana na seznámení se s daňovými zákony. Dalším nákladem je jakási mrtvá ztráta vzniklá zdaňováním. Nazývá se nadměrné daňové břemeno, které je utopeno uvnitř ekonomiky, tedy není zdaněno.⁴

Spravedlnost

Spravedlnost není pojem ekonomický, řadí se spíše do filosofie. V souvislosti s daněmi je otázkou, co je spravedlivé? Dle zásady užitku je spravedlivé, aby poplatníci přispívali takovým dílem, jaký jim plyne užitek z veřejných statků. Zde ovšem nastává problém, kdy nelze měřit užitek poplatníka při spotřebě veřejného statku. Proto existuje zásada zdaňování dle platební kapacity, podle které by měli mít jedinci daně uloženy tak, jak jsou schopni je platit. Tuto zásadu doplňuje horizontální a vertikální spravedlnost. Horizontální daňovou spravedlností se rozumí, aby dva poplatníci se stejnými příjmy, odváděli stejnou daň. Vertikální daňovou spravedlností se rozumí, aby dva poplatníci s různými příjmy platili různou velikost daně.⁵

⁴ VANČUROVÁ, Alena. Zdanění osobních příjmů. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-926-8

⁵ ŠIROKÝ, Jan. Základy daňové teorie s praktickými příklady. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-315-0

2.2.2 Konstrukce daně z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen ZDP). K tomuto zákonu existuje pokyn GFR č. D-22, ve kterém je veškerá interpretace ustanovení zákona. Další předpis, který patří k dani z příjmů je daňový řád. Upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob. Cílem správy daní je správné zjištění a stanovení daní a také zabezpečení jejich úhrady. Proto musí daňové subjekty podávat daňové přiznání nebo dodatečné daňové přiznání.

Poplatník daně z příjmů FO

Pokud jsou předmětem zdanění důchody, tak daňovými subjekty jsou fyzické osoby. Poplatníkem může být jednotlivec, hlava rodiny, manželé, partneři či domácnost. Neboli se jedná o osobu, jejíž příjmy majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani. Typicky se právě jedná o OSVČ, která ze svých příjmů odvádí daň z příjmů FO.⁶ Existují dva pohledy na zdanění, buď příjem pochází ze zdroje na jeho území nebo jej dosahuje osoba, která na daném území sídlí. Jedná se tedy o daňové rezidenty a nerezidenty.

Daňoví rezidenti jsou poplatníci, kteří mají na území České republiky bydliště nebo se zde zdržují. Zdržením se rozumí alespoň 183 dní v průběhu zdaňovacího období souvisle nebo v několika obdobích. Do doby 183 dnů se započítává každý započatý den pobytu. Jejich daňová povinnost vyplývá jak ze zdrojů v ČR, tak ze zdrojů v zahraničí. Důležité je vymezení pojmu bydliště, kterým se rozumí místo, kde má poplatník byt a obvykle se v něm zdržuje. Tímto bytem se myslí, jak vlastní, tak i pronajatý.

Daňoví nerezidenti mají povinnost k dani jen z příjmů na území ČR. Účelem jejich pobytu může být například léčení nebo studium. Za příjmy ze zdrojů na území ČR se dle ZDP považují:

- příjmy z činnosti vykonávaných prostřednictvím stálé provozovny,
- příjmy ze závislé činnosti (zaměstnání) s výjimkou příjmů z osobně vykonávané činnosti na území ČR nebo zde zhodnocované veřejně vystupujícího umělce, sportovce, artisty a spoluúčinkujících osob,
- příjmy ze služeb, s výjimkou provádění stavebně montážních projektů, příjmy z obchodního, technického nebo jiného poradenství, řídicí a zprostředkovatelské činnosti a obdobných činností poskytovaných na území ČR,

⁶ DVOŘÁKOVÁ, Veronika. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2016. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-035-7

- příjmy z prodeje nemovitých věcí umístěných na území ČR a z práv s nimi spojených,
- příjmy z užívání nemovitých věcí nebo bytů umístěných na území ČR,
- příjmy z nezávislé činnosti, např. architekta, lékaře, inženýra, právníka, vědce, učitele, umělce, daňového či účetního poradce apod.,
- příjmy z osobně vykonávané činnosti na území ČR nebo zde zhodnocované veřejně vystupujícího umělce, sportovce, artisty a spoluúčinkujících osob, bez ohledu na to, komu tyto příjmy plynou a z jakého právního vztahu,
- atd.

Registrace k dani z příjmů FO

Poplatník daně z příjmů, daňový rezident má povinnost podat přihlášku k registraci u správce daně do 15 dnů ode dne, kdy začal vykonávat samostatnou činnost nebo přijal příjem z této činnosti.

Poplatník daně z příjmů, daňový nerezident má povinnost podat přihlášku k registraci u správce daně do 15 dnů ode dne, kdy začal vykonávat samostatnou činnost nebo přijal příjem z této činnosti, tedy obdobně jako daňový rezident. Dalšími kritérii u daňového nerezidenta jsou například vznik stálé provozovny na území ČR nebo získání povolení či oprávnění vykonávat činnost, ze které má příjmy vydané tuzemským orgánem státní moci.

Povinnost podat přihlášku k registraci nemusí ti poplatníci, kteří mají příjmy, které nejsou předmětem daně, jsou osvobozené od daně nebo je z nich vybírána daň srážkou.

Přihlášku lze podat na tiskopise, který vydává ministerstvo financí nebo samostatně přes daňový portál. Po vyplnění ji lze odeslat pomocí datové schránky s elektronickým podpisem nebo vytisknout a podat na příslušný finanční úřad.

Předmět daně z příjmů FO

Předmětem daně jsou veškeré příjmy, které zvyšují užitek poplatníka. Nejprve by se měly identifikovat příjmy které podléhají zdanění, protože každý příjem patřící do předmětu daně nemusí být skutečně zdaněn. Předmětem daně tedy jsou příjmy dle ZDP ze závislé činnosti § 6, samostatné činnosti § 7, z kapitálového majetku § 8, z nájmu § 9 a ostatní příjmy § 10.

Do předmětu daně se nezahrnují například příjmy au-pair, v podobě stravy a ubytování nebo příjmy získané převodem majetku mezi osobami blízkými v souvislosti s ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele apod.

Situace, kdy je příjem předmětem daně, ale nemusí ji odvádět se nazývá osvobození od daně. Jedná se například o příjmy z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku nebo jednotky, pokud v něm měl prodávající bydliště nejméně dva roky před prodejem. Dále příjmy z prodeje hmotné movité věci s výjimkou cenného papíru, motorového vozidla, letadla nebo lodě, nepřesahuje-li doba mezi nabytím a prodejem jeden rok nebo movitá věc, která je nebo byla v období pět let před prodejem v obchodním majetku apod.

Základ daně z příjmů FO

Ke zjištění základu daně je třeba vymezit předmět daně, osvobozené příjmy a příjmy, které se nezahrnují do základu daně. Dále stanovit pravidla pro ocenění příjmů. Poplatník může mít souběžně více druhů příjmů, a to například ze závislé činnosti a samostatné činnosti. V takovém případě se zjišťují dílčí základy daně. Dílčí základ daně znamená rozdíl mezi příjmy a výdaji a celkový základ daně z příjmů je součet všech dílčích.

Od celkového základu daně je možné odečíst nezdánitelné části základu daně a odčitatelné položky. Po snížení se zaokrouhluje na celé stokoruny dolů, vynásobí příslušnou sazbou daně a vypočte se daň. Dále je možno odečíst slevy na dani a daňové zvýhodnění na vyživované děti.

Daňové přiznání k dani z příjmů FO

Daňové přiznání se zpravidla podává do tří měsíců po skončení zdaňovacího období (do prvního dubna následujícího roku). Podává jej každý daňový subjekt, kterému to ukládá zákon nebo je k tomu vyzván prostřednictvím správce daně. Pokud za poplatníka zpracovává daňové přiznání daňový poradce nebo advokát, tak je termín do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období (do prvního července následujícího roku). Pokud je posledním dnem sobota, neděle nebo svátek, lhůta se prodlužuje do následujícího pracovního dne. V případě, že poplatník zjistí, že jeho daň má být vyšší či nižší, musí podat do konce následujícího měsíce po měsíci, ve kterém to zjistil, dodatečné daňové přiznání.

Poplatník, který má příjmy ze závislé činnosti od jednoho či od více plátců, není povinen podat daňové přiznání. Je mu uložena podmínka podepsání prohlášení k dani u všech plátců zvlášť. Stejnou povinnost má poplatník s příjmy ze závislé činnosti plynoucí ze zahraničí.

Daň je splatná v poslední den lhůty pro podání daňového přiznání, ale platba je uskutečněna až v den připsání příslušné částky na účet správce daně. Pokud poplatník daň neuhradí včas dostane se do tzv. prodlení a hradí úroky z prodlení.

Zálohy na daň

Poplatník většinou neplatí daň jednorázově, ale formou záloh na daň. Jejich výše se odvádí od poslední známé daňové povinnosti, tedy částkou, kterou poplatník vypočítal a vyčíslil v posledním daňovém přiznání. Platby záloh probíhají v tzv. zálohovém období. Tím se rozumí období od prvního dne následujícího po uplynutí posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání za minulé zdaňovací období do posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání v následujícím zdaňovacím období. Zálohy se odvádí ve výši:

- 40 % poslední známé daňové povinnosti – tedy dvakrát ročně, do 15. června a 15. prosince, kdy poslední známá daňová povinnost přesáhla 30 000 Kč, avšak nepřesáhla 150 000 Kč,
- 25 % poslední známé daňové povinnosti – tedy čtyřikrát ročně, do 15. března, 15. června, 15. září a do 15. prosince, kdy poslední známá daňová povinnost přesáhla 150 000 Kč.⁷

Zálohy neplatí poplatník, jehož poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30 000 Kč, dále obce nebo kraje, zůstavitel ode dne jeho smrti a poplatník, jestliže ukončil činnost, ze které mu plynuly zdanitelné příjmy, nebo zanikl zdroj zdanitelných příjmů.

2.3 Daňové zatížení OSVČ

Vzhledem k tomu, že diplomová práce je zaměřena na osoby samostatně výdělečně činné, bude zbytek kapitoly věnován právě jim. Za OSVČ se považuje podnikatel, který má příjmy ze samostatné činnosti. Podle § 420 občanského zákoníku se za podnikatele považuje osoba, která samostatně na vlastní účet a odpovědnost vykonává výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Jedná se také o osobu uzavírající smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností nebo při samostatném výkonu svého povolání.⁸

Obecně se dle zákona o daních z příjmů § 7 Příjmy ze samostatné činnosti se rozumí:⁹

- příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjem ze živnostenského podnikání,
- příjem z jiného podnikání, ke kterému je třeba podnikatelské oprávnění,

⁷ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. [online] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

⁸ Nový občanský zákoník 2014: rejstřík. Ostrava: Sagit, ÚZ: úplné znění. Zákony – rekodifikace. č. 900. ISBN 978-80-7208-920-8.

⁹ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. [online] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

- podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku,
- příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv, včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,
- příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
- příjem z výkonu nezávislého povolání.

Co se týká podílů společníků, je třeba se zaměřit, které příjmy plynou jednotlivci a které by se měly zdanit na úrovni společnosti. U veřejné obchodní společnosti společníci ručí celým svým majetkem, tedy obdobně jako fyzické osoby. Základ daně je tedy rozdělen na společníky a následně zdaněn. Do příjmů patří i jiné samostatné činnosti, které nemají charakter podnikání. Příjmy z převodu a využití průmyslových práv jsou příjmy s využitím práva k vynálezům, průmyslovým vzorům, ochranným známkám, programovému vybavení aj. Dále příjmy autorské, kdy je předmětem dílo literární, umělecké nebo vědecké. Může se jednat i o dílo hudební, dramatické, pantomimické, fotografické, malířské, sochařské aj. Posledními příjmy jsou z výkonu nezávislého povolání. Patří sem příjmy znalců, tlumočnicků, zprostředkovatelů kolektivních sporů a rozhodců. Tyto příjmy jsou vždy nezávislé, to znamená, že nepatří do závislé činnosti. Zahrnují se zde i příjmy insolvenčního správce i předběžného, zástupce, odděleného či zvláštního insolvenčního správce.

V § 7 ZDP jsou příjmy, které se zdaňují, ale nezahrnují se do dílčího základu daně. Plynou ze zdrojů na území ČR a patří sem příjmy autorů za příspěvky do novin, časopisu, rozhlasu nebo televize. Podléhají dani vybíranou srážkou ve výši 15 % a jejich úhrn u jednoho plátce nesmí přesáhnout 10 000 Kč.

2.3.1 Konstrukce dílčího základu daně

Základem daně, přesněji dílčím základem daně jsou příjmy snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení příjmů. Výjimku tvoří společník veřejné obchodní společnosti a komplementář komanditní společnosti, protože součástí jejich dílčího základu daně je pouze poměrná část nebo část daňové ztráty. Poměr se určuje částí, kterou se společník a komplementář podílí na zisku společnosti. Naopak do předmětu daně se nezahrnují náhrady cestovních výdajů do výše stanovené zvláštním předpisem.

Jestliže má fyzická osoba příjmy dle § 7 ZDP a uplatňuje hospodářský rok, tak je dílčím základem daně nebo daňovou ztrátou rozdíl mezi příjmy a výdaji za tento ukončený rok. Při

přechodu z kalendářního roku na hospodářský rok je dílčím základem daně rozdíl mezi příjmy a výdaji do posledního dne měsíce, kterým bylo ukončeno účtování v kalendářním roce. V opačném případě, tedy při přechodu z roku hospodářského na kalendářní je dílčím základem daně nebo daňovou ztrátou součet rozdílů mezi příjmy a výdaji v ukončeném hospodářském roce a mezi příjmy a výdaji od doby ukončení účtování v hospodářském roce do konce kalendářního roku.

Existují tři možné způsoby, jak vytvořit dílčí základ daně podle § 7:

- zdanitelné příjmy se sníží o paušální výdaje (výdaje stanovené procentem z příjmů),
- zdanitelné příjmy snížit o výdaje skutečné,
- výsledek hospodaření z účetnictví upravíme na základ daně.¹⁰

Paušální výdaje

Paušální výdaje neboli výdaje procentem z příjmů jsou v České republice velice rozšířené, protože je používá více než polovina poplatníků. Tyto výdaje jsou upraveny v zákoně o daních z příjmů, který prochází každoročně různými změnami. Například v roce 2017 byl limit výdajů o polovinu vyšší oproti roku 2018. Našly se i případy, kdy se uplatnění těchto výdajů nevyplatilo. Jednalo se o slevu na manžela (manželku) a daňové zvýhodnění na děti. Tyto odpočty nemohly být uplatněny, pokud byl součet dílčích základů daně větší než 50 % celkového základu daně. Následující tabulka uvádí limity paušálních výdajů za rok 2018, tedy pro vyplnění daňového přiznání v roce 2019.

Tabulka 2.2 – Paušální výdaje v roce 2018¹¹

%	Druh příjmů	Výše v Kč
80 %	Příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z živnostenského podnikání řemeslného.	Nejvýše do 800 000 Kč
60 %	Příjmy z živnostenského podnikání.	Nejvýše do 600 000 Kč.
40 %	Z jiných příjmů ze samostatné činnosti.	Nejvýše do 400 000 Kč.
30 %	Z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku.	Nejvýše do 300 000 Kč.

Zdroj: vlastní zpracování

¹⁰ PILÁTOVÁ, Jana. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ. 11. aktualizované vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2016. Daně. ISBN 978-80-7554-020-1.

¹¹ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. [online] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Avšak koncem roku 2018 schválili poslanci daňový balíček pro rok 2019, který by měl nově upravit limity pro paušální výdaje. Jedná se o stejné limity, které platily v roce 2017, ale s tím, že bude možné stále využít slevu na manžela (manželku) a daňové zvýhodnění na děti. Pokud zákon vyjde v platnost, tak budou platit limity uvedené v následující tabulce pro rok 2020.

Tabulka 2.3 – Paušální výdaje v roce 2019

%	Druh příjmů	Výše v Kč
80 %	Příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z živnostenského podnikání řemeslného.	Nejvýše do 1 600 000 Kč
60 %	Příjmy z živnostenského podnikání.	Nejvýše do 1 200 000 Kč.
40 %	Z jiných příjmů ze samostatné činnosti.	Nejvýše do 800 000 Kč.
30 %	Z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku.	Nejvýše do 600 000 Kč.

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výsledné částce jsou veškeré výdaje poplatníka vynaložené v souvislosti s dosahováním příjmů ze samostatné činnosti. Způsob uplatnění těchto výdajů nelze zpětně měnit. Ve výdajích jsou zahrnuty veškeré výdaje poplatníka vynaložené v souvislosti s dosahováním příjmů ze samostatné činnosti.¹²

Vyplývá zde povinnost vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti.

Skutečné výdaje

Fyzické osoby s příjmy ze samostatné činnosti, které nevedou účetnictví a neuplatňují paušální výdaje, vedou daňovou evidenci dle § 7b ZDP. Na základě této evidence lze stanovit základ daně a daň z příjmů. Obsahuje údaje:

- o příjmech a výdajích,
- o majetku a dlužích.

Daňová evidence je jednoduchá a administrativně nenáročná. Poplatník je povinen ji uschovat za všechna zdaňovací období, pro která neuplynula lhůta pro stanovení daně, minimálně tedy 30 let.

¹² PILÁTOVÁ, Jana. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ. 11. aktualizované vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2016. Daně. ISBN 978-80-7554-020-1.

Vedení účetnictví

Další možnost, jak stanovit dílčí základ daně ze samostatné činnosti je z výsledku hospodaření, tedy z rozdílu výnosů a nákladů v daném zdaňovacím období. Po jeho úpravě o položky snižující a zvyšující se zjistí základ daně. V takovém případě mají účetní jednotky možnost vedení účetnictví dle zákona č. 563/2002 Sb. za podmínek, že se jedná o:

- FO, které jsou jako podnikatelé zapsáni v obchodním rejstříku. Obecně jde o podnikatele, kteří mají bydliště v ČR a požádají o zápis,
- ostatní FO, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat dle zákona o DPH přesáhl za bezprostředně přecházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč,
- FO, které vedou účetnictví na základě svého dobrovolného rozhodnutí,
- FO, které jsou podnikateli a jsou společníky sdruženými ve společnosti, pokud aspoň jeden z nich je účetní jednotkou,
- a ostatní FO, kterým povinnost ukládá zvláštní právní předpis.

Následně vede účetní jednotka účetnictví minimálně po dobu pěti let s výjimkou ukončení činnosti.¹³

Daň stanovená paušální částkou

Pokud poplatník dosahuje opakovaně obdobného základu daně a daňové povinnosti, tak si může svoje podnikání administrativně zjednodušit. Správce daně na základě žádosti poplatníka může stanovit tuto daň paušální částkou. Je povinen vést jednoduchou evidenci příjmů a pohledávek a také evidenci hmotného majetku. Tuto daň lze stanovit u poplatníka:

- z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, s příjmy ze živnosti, z příjmů z jiného podnikání podle zvláštních právních předpisů,
- z příjmů z úroků, vkladů na účtu, který je určen k podnikání,
- provozujícího podnikatelskou činnost bez zaměstnanců nebo bez spolupracujících osob,
- jehož roční výše příjmů v bezprostředně předcházejících třech zdaňovacích obdobích nepřesáhla 5 000 000 Kč,
- který není společníkem společnosti.

Žádost u takovou daň musí poplatník podat nejpozději do 31. 1. běžného zdaňovacího období. Stanoví se z rozdílu mezi předpokládanými příjmy a výdaji příslušnou sazbou daně. Dále se sníží o předpokládanou slevu na dani, ale k daňovému bonusu se zde nepřihlíží. Její výše obvykle činí nejméně 600 Kč za zdaňovací období. Po projednání s poplatníkem se stanoví

¹³ PILÁTOVÁ, Jana. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ. 11. aktualizované vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2016. Daň. ISBN 978-80-7554-020-1.

nejpozději do 15. 5. běžného zdaňovacího období a je splatná do 15. 12. běžného zdaňovacího období.

Optimalizace daňové povinnosti

U FO existuje tzv. daňový režim, který umožňuje minimalizovat daňovou povinnost. Přesněji lze přenést část dílčího základu daně ze samostatné činnosti na jinou osobu, ale s výjimkou příjmů z podílu společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti. Ostatními osoby, které se podílejí na dosažených příjmech jsou spolupracující osoby. Jde například o manželku, manžela nebo další osoby žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti, nejčastěji děti, prarodiče, druh či družka a také člen rodiny podílejší se na provozu rodinného závodu.¹⁴

Dle ZDP musí být výše podílu na příjmech a výdajích stejná. Podíl příjmů a výdajů na všechny spolupracující osoby nesmí překročit 30 %. Dílčí základ daně nesmí překročit částku 180 000 Kč při spolupráci po celé zdaňovací období (tedy měsíčně 15 000 Kč). V případě, že se jedná o manžela nebo manželku, podíl na ně připadající nesmí překročit 50 % a částka, o kterou příjmy převyšují výdaje musí činit nejvýše 540 000 Kč (tedy měsíčně 45 000 Kč).¹⁵

Na děti lze rozdělit příjmy a výdaje až po ukončení povinné školní docházky. Pokud je na ně uplatňováno daňové zvýhodnění poplatníkem, v takovém případě se rozdělení zamítá. Zakázáno je rozdělovat příjmy a výdaje na manžela či manželku, pokud na ni či na něho je uplatněna sleva.

2.3.2 Slevy na dani

Slevy na dani si mohou uplatnit fyzické osoby, ať už se jedná o zaměstnance nebo OSVČ. Postup je takový, že si poplatník vypočítá daň, která činí 15 % ze základu daně. Z vypočítané výsledné daňové povinnosti si OSVČ mohou odečíst slevy na dani, které se jich týkají.

Sleva na poplatníka

Základní sleva na poplatníka je ve výši 24 840 Kč za rok, o kterou si podnikatel může snížit vypočtenou daň z příjmů fyzických osob.

¹⁴ DVOŘÁKOVÁ, Veronika. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2016. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-035-7

¹⁵ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. [online] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Sleva na manžela/ku

Sleva na manžela je ve výši 24 840 Kč za rok žijící s poplatníkem ve společné domácnosti, pokud jeho příjmy nepřesáhly 68 000 Kč za rok. Pokud má manžel nárok na průkaz ZTP/P, zvyšuje se částka 24 840 na dvojnásobek. Do vlastního příjmu manžela se nezahrnují:

- dávky státní sociální podpory, (tj. přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, porodné, rodičovský příspěvek, pohřebné),
- dávky pěstounské péče s výjimkou odměny pěstouna, (tj. příspěvek na úhradu potřeb dítěte, příspěvek na převzetí dítěte, příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla, příspěvek při ukončení pěstounské péče),
- dávky osobám se zdravotním postižením, (tj. příspěvek na mobilitu nebo příspěvek na zvláštní pomůcku),
- dávky pomoci v hmotné nouzi, (tj. příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc),
- příspěvek na péči,
- sociální služby (sociální poradenství, služby sociální péče, služby sociální prevence),
- státní příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem,
- státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření,
- státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření a o státní podpoře stavebního spoření,
- stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání,
- a příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na péči podle zákona o sociálních službách, který je od daně osvobozen dle § 4 ZDP.¹⁶

Pokud mají manželé příjem z majetku ve společném jmění, tak se do vlastního příjmu nezahrnuje. Z tohoto výčtu tedy vyplývá, že všechny příjmy, které tu nejsou, se do vlastního příjmu druhého z manželů pro účely této slevy na dani zahrnují. Důležitý je také pojem manžel, kterým se dle § 21e ZDP rozumí i partner podle zákona upravujícího registrované partnerství. Dle obdobného paragrafu ZDP se společně hospodařící domácností rozumí společenství fyzických osob, které spolu trvale žijí a uhrazují náklady na různé potřeby.¹⁷

¹⁶ DVOŘÁKOVÁ, Veronika. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2016. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-035-7

¹⁷ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. [online] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Sleva na invaliditu a rozšířenou invaliditu

Pokud má poplatník přiznaný důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně z důchodového pojištění dle zákona o důchodovém pojištění, může si uplatnit základní slevu na invaliditu ve výši 2 520 Kč ročně. Sleva se může uplatnit i v případě, zanikl-li nárok na částečný invalidní důchod z důvodu souběhu nároku na výplatu tohoto invalidního důchodu a starobního důchodu.

Při rozšířené invaliditě činí sleva 5 020 Kč ročně. Poplatník má nárok na tuto slevu, pokud mu byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo jiný důchod z důchodového pojištění dle zákona o důchodovém pojištění. Jiným důchodem se rozumí vdovský (vdovecký) důchod. V takovém případě se sleva poskytuje i v případě zániku nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně z důvodu souběhu těchto důchodů a starobního důchodu.

Sleva na držitele průkazu ZTP/P

Částka, o kterou si poplatník může snížit daňovou povinnost činí 16 140 Kč. Tuto slevu si mohou uplatnit pouze osoby, které mají nárok na průkaz ZTP/P.

Sleva na studenta

Poplatník, který se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, a to až do dovršení věku 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let, má nárok na slevu 4 020 Kč ročně.¹⁸

Soustavnou přípravou na budoucí povolání je myšleno studium na středních a vysokých školách v ČR, například s výjimkou dálkového, distančního, večerního nebo kombinovaného studia na středních školách, pokud dítě nebo poplatník je v době takového studia výdělečně činný, má-li nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci. Také studium na středních nebo vysokých školách v cizině, pokud podle rozhodnutí MŠMT je postaveno na roveň studia na středních nebo vysokých školách v ČR. Doba přípravy se rozumí od skončení výuky v jednom školním roce do počátku následujícího, jestliže dítě pokračuje bez přerušení v dalším studiu. Také od úspěšného vykonání závěrečné či maturitní zkoušky (květen, červen) do konce období školního vyučování nebo doba školních prázdnin navazujících na skončení studia. Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání se považuje také:

¹⁸ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. [online] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

- doba od skončení studia na střední škole do dne, kdy se stalo studentem vysoké školy,
- kalendářní měsíc, v němž ukončilo řádně studium na vysoké škole,
- doba od ukončení studia na vysoké škole do dne, kdy se stalo studentem stejné nebo jiné vysoké školy, pokud bezprostředně navazuje na ukončení předchozího studia apod.¹⁹

Sleva za umístění dítěte

Slevou se rozumí tzv. kompenzace výdajů vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte v zařízení péče o děti předškolního věku, včetně mateřské školy. Podmínka je, že se nejedná o uplatnění výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů poplatníka dle § 24 ZDP. Další kritéria jsou:

- poplatník žije s dítětem ve společně hospodařící domácnosti,
- nesmí se jednat o vlastního vnuka nebo vnuka druhého z manželů, pokud tedy nejsou v péči, která nahrazuje péči rodičů,
- sleva za každé dítě lze uplatnit maximálně do výše minimální mzdy,
- slevu uplatňuje pouze jeden z poplatníků ve společně hospodařící domácnosti.

Sleva na evidenci tržeb

Na elektronickou evidenci tržeb se váže sleva na dani ve výši 5 000 Kč ročně. Činí nejvýše částku kladného rozdílu mezi 15 % dílčího základu daně ze samostatné činnosti a základní slevy na poplatníka. Má uplatnění pouze ve zdaňovacím období, ve kterém poplatník poprvé zaevidoval tržbu dle zákona o evidenci tržeb.²⁰

Daňové zvýhodnění

Rozumí se tím zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti na území členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor. Může nabývat tzv. daňového bonusu nebo slevy na dani a daňového bonusu. Vyživované dítě je vlastní, osvojenec, dítě v péči nahrazující péči rodičů, dítě, které přestalo být u tohoto poplatníka z důvodu nabytí plné svéprávnosti nebo zletilosti v pěstounské péči nebo dítě druhého z manželů. Výše daňového zvýhodnění na dítě je zobrazena v následující tabulce.

¹⁹ DVOŘÁKOVÁ, Veronika. Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2016. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-035-7

²⁰ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. [online] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Tabulka 2.4 – Výše daňového zvýhodnění²¹

Výše slevy	Počet dětí
15 204 Kč ročně	Na první dítě
19 404 Kč ročně	Na druhé dítě
24 204 Kč ročně	Na třetí a každé další dítě

Zdroj: vlastní zpracování

Pokud je daňové zvýhodnění vyšší než daňová povinnost, jedná se o daňový bonus. Poplatník jej může uplatnit, pokud činí alespoň 100 Kč, maximálně však do výše 60 300 Kč ročně. Minimální příjem poplatníka by měl činit alespoň šestinásobek minimální mzdy.

2.3.3 Systém sociálního pojištění

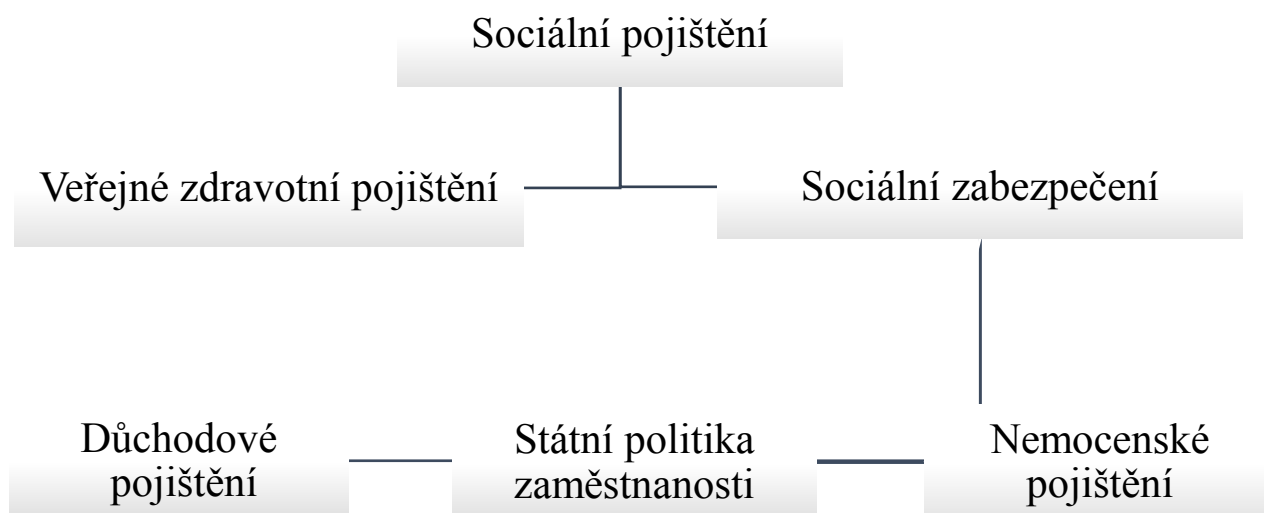
Systém byl poprvé zaveden v roce 1898 v Německu, kde byla potřeba finančních zdrojů pro krytí plateb starobních důchodů, nemocenských a všeobecné zdravotní péče.²² Lze říci, že sociální pojistné je další daní, která je uvalena na osobní důchod. Z ekonomického hlediska se považuje za daň, protože plyne do veřejného rozpočtu. Z hlediska dopadu daní se jedná o daň přímou, jelikož zatěžuje příjem poplatníka.²³ Skládá se ze sociálního zabezpečení a ze zdravotního pojištění. Rozdělení do dílčích částí zobrazuje následující schéma.

²¹ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. [online] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

²² ŠIROKÝ, Jan. Základy daňové teorie s praktickými příklady. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Vzdělávání a certifikace účetních. ISBN 978-80-7552-315-0.

²³ VANČUROVÁ, Alena. Zdanění osobních příjmů. Praha: Wolters Kluwer, 2013. ISBN 978-80-7478-388-3.

Obr. 2.2 – Systém sociálního pojištění

Zdroj: vlastní zpracování

Systém zdravotního pojištění má široký okruh pojištěných, kteří musejí mít trvalý pobyt na území České republiky. V situaci, kdy se jedná o osobu sociálně handicapovanou, tak za ni přebírá povinnost platit pojistné stát. U sociálního zabezpečení je účastna osoba se zdanitelnými příjmy. Vzhledem k tomu, že je diplomová práce zaměřena na osoby samostatně výdělečně činné, bude zbytek textu věnován právě jim.

2.3.4 Sociální zabezpečení OSVČ

Pojistné na sociální zabezpečení zahrnuje důchodové pojištění, nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Nejprve je třeba si připomenout kdo je OSVČ. Za osobu samostatně výdělečně činnou se podle zákona o důchodovém pojištění považuje osoba, která vykonává samostatnou výdělečnou činnost. Dále osoba, která s ní spolupracuje při této činnosti a lze na ni rozdělovat příjmy a výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení příjmů. OSVČ musí být osoba starší 15 let, která ukončila povinnou školní docházku.

Samostatná výdělečná činnost se rozděluje na hlavní a vedlejší. Hlavní činností se rozumí taková činnost, ze které plyne hlavní příjem. Pokud se jedná o vedlejší činnost, považuje se OSVČ osoba:

- která byla v kalendářním roce zaměstnána,
- které byl přiznán starobní nebo předčasný starobní důchod, a která má nárok na výplatu invalidního důchodu,

- která měla nárok na rodičovský příspěvek nebo na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu,
- která osobně pečovala o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby v prvním stupni, nebo o osobu ve druhém, třetím a čtvrtém stupni,
- která byla nezaopatřeným dítětem.²⁴

Pro OSVČ je povinná účast na důchodovém pojištění a platba pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Nemocenské pojištění je dobrovolné, může se tedy sama rozhodnout, jestli se přihlásí.

Existují povinnosti, které by měla OSVČ dodržovat, jedná se o oznámení:

- zahájení nebo znovuzahájení činnosti nebo spolupráce s uvedením dne, od kterého je oprávněna tuto činnost vykonávat a spolupracující osoba je povinna oznámit jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby se kterou spolupracuje,
- ukončení samostatně výdělečné činnosti,
- zániku oprávnění vykonávat tuto činnost,
- dne, od kterého zaniká důvod pro výkon vedlejší samostatně výdělečné činnosti, tedy nemá zaměstnání, nemá nárok na výplatu invalidního důchodu, přestala být nezaopatřeným dítětem apod.

Tyto skutečnosti musí splnit nejpozději do osmého dne kalendářního měsíce, následujícího po měsíci, v němž k ukončení samostatně výdělečné činnosti nebo spolupráce došlo.

Důchodové pojištění OSVČ

Důchodové pojištění tvoří část sociálního zabezpečení. Osoba, která se pojištění účastní má nárok na zabezpečení v životních situacích, jako je stáří, invalidita a úmrtí živitele. Pojistné se počítá z vyměřovacího základu, který činí 50 % daňového základu, tedy ze základu daně ze samostatně výdělečné činnosti nebo spolupráce. Pro stanovení vyměřovacího základu se používá minimální a maximální vyměřovací základ. Je-li vyměřovací základ nižší než minimální, pak se rovná minimu, je-li vyšší než maximální, pak se rovná maximu. Pro výpočet musíme znát výši průměrné mzdy pro rok 2019, tedy 32 699 Kč.²⁵ Sazba pojištění činí 29,2 %, z toho 28 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti. Pro výpočet pojistného se musí rozlišovat, jestli se jedná o činnost hlavní nebo vedlejší.

²⁴ Zákon č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění. [online] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-155>.

²⁵ Nařízení vlády č. 213/2018 Sb. [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2018-213>.

Pokud se jedná o činnost hlavní, tak placení pojistného je povinné. V případě, že je vyměřovací základ nižší než minimální, použije se minimum. Jeho částku lze zjistit z již zmíněné průměrné mzdy, přesněji z jedné čtvrtiny průměrné mzdy. Výsledek je 8 175 Kč za měsíc. OSVČ zaplatí minimální zálohu 2 388 Kč, tedy 29,2 % z minimálního vyměřovacího základu. Pokud hlavní činnost trvala po celý rok, tak ročním minimálním vyměřovacím základem je 98 100 Kč. Pokud je vyměřovací základ vyšší než maximální, použije se maximální. Ten se stanoví jako 48násobek průměrné mzdy, tedy 1 569 552 Kč za rok a maximální záloha je 29,2 %, tedy 38 193 Kč z měsíčního vyměřovacího základu (130 796 Kč), jak pro činnost hlavní, tak pro vedlejší.

V případě vedlejší činnosti se výše daňového základu posuzuje dle rozhodné částky 78 478 Kč. Pokud jsou příjmy po odečtení výdajů nižší než rozhodná částka, tak OSVČ důchodové pojištění platit nemusí, včetně záloh v roce 2020. Jestliže je daňový základ vyšší, tak minimální výše záloh činí 29,2 % z jedné desetiny průměrné mzdy, tedy z částky 3 270 Kč za měsíc (39 240 Kč za rok) a výsledkem je 955 Kč za měsíc. Pro přehled již zmíněných částek je vypracována následující tabulka ve srovnání s rokem 2018.

Tabulka 2.5 - Přehled částek důchodového pojištění v letech 2018 a 2019 (v Kč)²⁶

	2018	2019
Průměrná mzda	29 979	32 699
Maximální vyměřovací základ	1 438 992	1 569 552
Minimální roční vyměřovací základ – hlavní činnost	89 940	98 100
Minimální roční vyměřovací základ – vedlejší činnost	35 976	39 240
Minimální měsíční vyměřovací základ – hlavní činnost	7 495	8 175
Minimální měsíční vyměřovací základ – vedlejší činnost	2 998	3 270
Minimální měsíční záloha – hlavní činnost	2 189	2 388
Minimální měsíční záloha – vedlejší činnost	876	955
Rozhodná částka pro vedlejší činnost	71 950	78 478

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že průměrná mzda vzrostla meziročně o 2 720 Kč. To znamená, že tato změna má vysoký dopad na placení pojistného, protože se z ní určí minimální a maximální hranice vyměřovacího základu. Například podnikatel zaplatí na měsíčních minimálních zálohách o 199 Kč více než v roce 2018 u hlavní činnosti apod.

²⁶ ČSSZ. Pojištění OSVČ: [online] Dostupné z: <https://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/>

OSVČ, která v roce 2018 vykonávala samostatně výdělečnou činnost a pokračuje dále v roce 2019, platí zálohy ve stejné výši jako v roce 2018, a to do měsíce, ve kterém bude podán Přehled o příjmech a výdajích za rok 2018. Splatnost záloh je od prvního do posledního dne kalendářního měsíce. Platba je převedena na příslušný účet Okresní správy sociálního zabezpečení. Povinnost placení záloh není v případě kdy:

- OSVČ měla nárok na výplatu nemocenského, peněžité pomoci v mateřství nebo dlouhodobého ošetřovného z nemocenského pojištění,
- OSVČ doložila Okresní správě sociálního zabezpečení potvrzení od zaměstnavatele, že ze zaměstnání dosáhla maximálního vyměřovacího základu.

Pokud je záloha připsána na příslušný účet OSSZ až po dni splatnosti, ale je doplacena do konce následujícího kalendářního měsíce, není počítáno penále. Jestli je doplatek připsán později, počítá se penále ve výši 0,05 % dlužné částky pojistného za každý den prodlení.

Nemocenské pojištění

Nemocenské pojištění OSVČ je dobrovolné. Cílem dávky je zabezpečit ekonomicky aktivní občany, kdy kvůli nemoci nebo mateřství ztratí krátkodobě výdělek. Patří sem:

- nemocenská,
- peněžitá pomoc v mateřství,
- otcovská,
- a dlouhodobé ošetřovné.

Měsíční základ pro placení pojistného si podnikatel určuje sám. Minimální měsíční základ je 6 000 Kč v roce 2019. Maximální měsíční základ, je částka, která v průměru připadá na kalendářní měsíc z určeného nebo vypočteného vyměřovacího základu na posledním Přehledu. Pokud je částka nižší než minimum, počítá se pojištění z minima. Nelze-li určit maximální měsíční základ, vypočítá se jako polovina průměrné mzdy. Sazba pojistného činí 2,3 %. Z toho vyplývá, že měsíční pojistné činí nejméně 138 Kč.

Nárok uplatňuje OSVČ na základě žádosti o určitou dávku. Tento tiskopis následně doručí osobně na příslušnou Okresní zprávu sociálního zabezpečení nebo zašle elektronicky na základě datové schránky nebo elektronické adresy.²⁷

²⁷ ČSSZ. Pojištění OSVČ. [online] Dostupné z: <https://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/>

2.3.5 Zdravotní pojištění OSVČ

Z hlediska příjmů se samostatně výdělečné činnosti je zdravotní pojištění povinné. Je upraveno zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a zákonem č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Dle zákona jsou pojištěny všechny osoby s trvalým pobytem na území ČR a dále osoby bez trvalého pobytu, které jsou u zaměstnavatele se sídlem v ČR. OSVČ je pojištěna na základě vykonávání výdělečné činnosti dle § 7 ZDP a také na základě provozování činnosti se spolupracující osobou. Výjimkou jsou osoby s příjmy z autorské činnosti na území ČR.²⁸

Pojištěnec má vůči zdravotní pojišťovně mnoho povinností. Tou nejdůležitější je oznámení o zahájení a ukončení činnosti, a to nejpozději do osmi dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala. Spolu s oznámením musí sdělit jméno, příjmení, rodné číslo, trvalý pobyt, obchodní jméno, sídlo nebo místo podnikání, identifikační číslo a číslo bankovního účtu. Mezi další povinnosti patří placení pojistného formou měsíčních záloh a doplatku a povinnost podat přehled o příjmech a výdajích.

Vyměřovací základ

Vyměřovací základ OSVČ se stanoví procentní sazbou 50 % z rozdílu mezi příjmy a výdaji vynaložené na dosažení, zajištění a udržení. Pojistné je stanoveno na 13,5 % z vyměřovacího základu. Nejméně může odvádět pojistné z minimálního vyměřovacího základu. Minimální roční vyměřovací základ je dvanáctinásobek poloviny průměrné měsíční mzdy. Pokud je vyměřovací základ nižší než minimální, pojistné je vypočítáno z minimálního. Průměrná měsíční mzda činí 32 699 Kč, viz podkapitola 2.3.4 o sociálním zabezpečení. Z toho vyplývá, že roční minimální vyměřovací základ je ve výši 196 194 Kč, minimální měsíční vyměřovací základ 16 349,50 Kč a minimální měsíční záloha na pojistné 2 208 Kč. Maximální vyměřovací základ u zdravotního pojištění byl zrušen.²⁹ Neplatnost minimálního vyměřovacího základu je v případě, kdy OSVČ:

- současně vykonává zaměstnání a odvádí pojistné z minimálního vyměřovacího základu pro zaměstnance (z minimální mzdy),
- neplatí pojistné, protože plátcem je stát (nezaopatřené děti),
- má těžké tělesné, smyslové nebo mentální postižení,
- dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod,

²⁸ Zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění. [online] Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/zakon-y/zakon-c-48-1997-sb-o-verejnem-zdravotnim-pojistenim-a-o-zmene-a-doplneni-nekterych-souvisejicich-zakonu/>

²⁹ VZP. Informace pro OSVČ. [online] Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc>

- celodenně a řádně pečuje alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do patnácti let věku.

Pro tyto osoby je vyměřovacím základem skutečný příjem po odpočtu výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmu bez omezení minima.³⁰

Placení záloh

Platba pojistného je formou měsíčních záloh a doplatku za uplynulý rok. Pokud OSVČ s podnikáním začíná, tak je povinna od měsíce zahájení činnosti platit minimální zálohu na pojistné. Ostatní platí zálohy na základě přehledu, který podali předešlý rok. Může nastat situace, kdy jsou placeny zálohy nižší než minimální, a to v případech, které jsou uvedené v předchozím odstavci o vyměřovacím základu. Zálohy na zdravotní pojištění neplatí vůbec osoba která:

- je zároveň zaměstnancem a samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem příjmů, tedy zaplatí pojistné až za celý kalendářní rok,
- je po celý kalendářní měsíc uznána za pracovně neschopnou,
- v prvním kalendářním roce podnikání zahajuje samostatnou výdělečnou činnost a zároveň je za ni plátcem stát, tedy zaplatí pojistné do osmi dnů po dni, ve kterém měl být podán přehled o příjmech a výdajích.

Splatnost je do osmého dne následujícího měsíce. Nová výše, tedy 2 208 Kč se platí již od počátku kalendářního roku na rozdíl od sociálního zabezpečení.³¹

Zdravotní pojišťovny

V České republice je v současné době sedm zdravotních pojišťoven. U každé z nich platí shodné podmínky pro odvod pojistného, sazba pojistného, vyměřovací základ, termíny pro placení záloh, doplatků apod. Odlišení může být například v tiskopisech pro plnění povinností, v účtech pro platbu pojistného a v nabídce služeb. Jedná se o následující zdravotní pojišťovny:

- Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky (VZP),
- Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky (VoZP),
- Česká průmyslová zdravotní pojišťovna (ČPZP),
- Odborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví (OZP),
- Zaměstnanecká pojišťovna Škoda (ZPŠ),

³⁰ PILÁTOVÁ, Jana. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ. 11. aktualizované vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2016. Daně. ISBN 978-80-7554-020-1.

³¹ VZP. Informace pro OSVČ. [online] Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc>

- Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR,
- Revírní bratrská pokladna (RBP).

OSVČ může zdravotní pojišťovnu měnit jednou za dvanáct měsíců. Povinností je předložit nové pojišťovně doklad o výši záloh vypočtených z vyměřovacího základu.³²

³² PILÁTOVÁ, Jana. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ. 11. aktualizované vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2016. Daně. ISBN 978-80-7554-020-1.

3 Daňové zatížení ve vybraných zemích

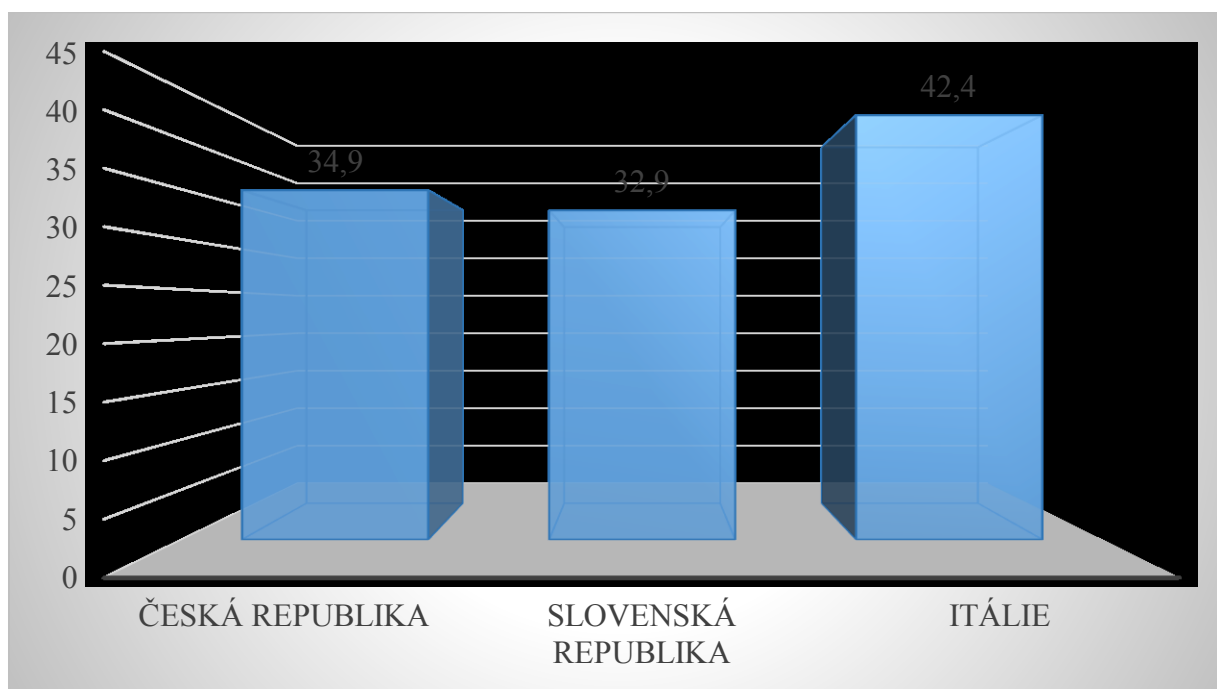
Třetí kapitola je charakterizována daňovou zátěží OSVČ ve vybraných zemích, konkrétně se jedná o Slovenskou republiku a Itálii. V první části je charakterizován daňový a odvodový systém Slovenské republiky a v části druhé Itálie. Jelikož se práce zabývá srovnáním určitých daní mezi zeměmi, je důležité objasnit ukazatel daňová kvóta, který byl již zmíněn v úvodu. Je stanoven jako poměr celkových příjmů veřejných rozpočtů, plynoucích ze všech daní včetně odvodů daňového charakteru, k hrubému domácímu produktu v běžných cenách. Mimo tento souhrnný ukazatel existují dílčí, které ukazují daňový mix v určité zemi (poměr přímých a nepřímých daní).³³ Dílčí daňové kvóty vycházejí z klasifikace daní dle Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD):

- 1000 Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů,
- 2000 Příspěvky na sociální zabezpečení,
- 3000 Daně z mezd a pracovních sil,
- 4000 Daně majetkové,
- 5000 Daně ze zboží a služeb,
- 6000 Ostatní daně.

V následujícím grafu je srovnání daňových kvót za rok 2017 dle OECD Revenue Statistics 2018 s průměrem OECD 34,2 %. Přesněji kolik % HDP dané země představují výnosy z daní včetně zákonných odvodů.

³³ ŠIROKÝ, Jan. Základy daňové teorie s praktickými příklady. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-315-0

Graf 3.1 – Daňová kvóta v roce 2017 (%)³⁴

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu je zřejmé, že ČR je lehce nad průměrem OECD, tedy o 0,7 %. Nejvyšší daňové zatížení připadá Itálii, a to 42,4 % a nejnižší Slovensku, tedy 32,9 %.

Všechny tři země jsou členy Evropské unie a z toho vyplývá, že neexistuje výrazné odlišení ve zdanění příjmů z důvodu harmonizace daňových systémů. Rozdíly mohou být historické, geografické, politické nebo ekonomické. Slovenská republika je sousedící stát s Českou republikou. Patří také k nejvýznamnějším obchodním partnerům, aktuálně je ČR druhým největším partnerem SR po Německu. Z hlediska vývozu do SR se jedná o příslušenství motorových vozidel, dále automobily, elektrická energie, léky apod. Dovozní komodity do ČR jsou minerální oleje, příslušenství motorových vozidel apod. Co se týče Italské republiky, ČR je v pořadí jedenáctým obchodním partnerem. Vývoz do Itálie zahrnují osobní automobily, motorová vozidla, stroje a zařízení, tabák a tabákové výrobky, železo, ocel apod. A dovážené statky z Itálie do ČR jsou stroje a zařízení, léčiva a farmaceutické výrobky nebo například textilie a potraviny.

³⁴ Revenue statistics 2018. [online] Dostupné z: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/revenue-statistics-czech-republic.pdf>

3.1 Daňové zatížení ve Slovenské republice

Slovenská republika vznikla 1. ledna 1993 po rozpadu České a Slovenské federativní republiky. Nachází se ve střední Evropě a sousedí s Ukrajinou, Maďarskem, Rakouskem, Polskem a Českou republikou. Její rozloha je cca 49 tisíc kilometrů čtverečních. Hlavním městem je Bratislava a prezidentem je Andrej Kiska. V následující podkapitole je vymezena daňová soustava Slovenské republiky se zaměřením na daň z příjmů fyzických osob a konkrétně na OSVČ.

3.1.1 Daňová soustava

Systém daní prošel významnou daňovou reformou v roce 2004. Hlavními body bylo snížení přímých daní a zavedení rovné daně z příjmů, zrušení majetkových daní a zrušení paušálních daní u živnostníků. Daňová soustava je souhrn všech daní, které se vybírají na daném území. Musí odpovídat ekonomickému systému daného státu. Daň je povinná, zákonem stanovená, zpravidla opakující se platba, kterou odvádí daňoví poplatníci ze svého daňového základu ve stanovené lhůtě do státního rozpočtu. Jeho příjmy tvoří daně přímé a nepřímé, stejně tak jako v ČR. Mezi přímé daně patří daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob a místní daně. Místní daně tvoří:

- daň z motorových vozidel,
- daň ze staveb,
- daň z bytů a nebytových prostorů,
- daň za psa,
- daň za užívání veřejného prostranství,
- daň za ubytování,
- daň za prodejní automaty,
- daň za nevýherní hrací automaty,
- daň za vjezd a setrvání motorového vozidla v historické části města.

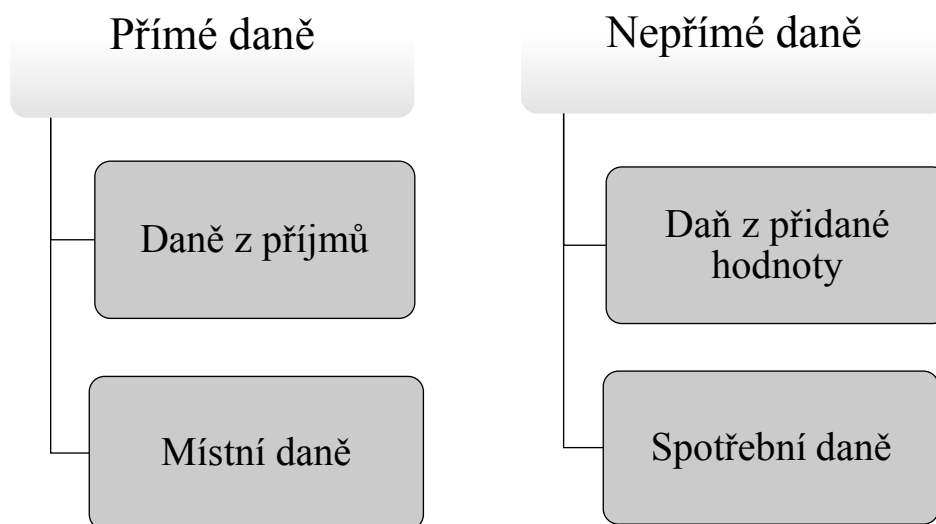
Nepřímé daně tvoří daň z přidané hodnoty a spotřební daně. Spotřební daně zahrnují:

- daň z minerálních olejů,
- daň z alkoholických nápojů,
- daň z tabákových výrobků,
- daň z lihu,

- daň z elektřiny, uhlí a zemního plynu.³⁵

Zjednodušená daňová soustava Slovenské republiky je zobrazena v následujícím schéma.

Obr. 3.1 – Daňová soustava Slovenské republiky³⁶

Zdroj: vlastní zpracování

3.1.2 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmu fyzických osob je upravena v zákoně č. 595/2003 Z. z., o dani z prímov. V první části zákona je uvedeno, kdo je poplatníkem (daňovníkem). Podobně jako v ČR se jedná o fyzickou osobu, která má na území Slovenské republiky trvalý pobyt, bydliště nebo se tam obvykle zdržuje. Poplatník má omezenou nebo neomezenou daňovou povinnost. FO s neomezenou daňovou povinností:

- má na území Slovenské republiky bydliště, které neslouží jako příležitostné ubytování, nebo
- se obvykle zdržuje na území Slovenské republiky souvisle nebo v několika obdobích, nejméně však 183 dní v kalendářním roce.³⁷

Předmětem daně je příjem plynoucí ze zdrojů na území Slovenska a zahraničí. FO s omezenou daňovou povinností je například student a předmětem daně je pouze příjem plynoucí ze zdrojů na území Slovenska.

³⁵ EURORKONOM.SK. DANE A DAŇOVÁ SÚSTAVA. 25. 10. 2018. [online] Dostupné z: <https://www.euroekonom.sk/financie/dane/>

³⁶ MINISTERSTVO FINANCIÍ SK [online] Dostupné z: <https://www.finance.gov.sk/sk/dane-cla-uctovnictvo/>

³⁷ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. [online] Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2003-595#cast1>

Registrace k dani

Povinnost registrace má FO, která na území Slovenské republiky získá povolení k podnikání nebo osoba, která začala vykonávat jinou samostatnou výdělečnou činnost. Také osoba, která pronajala nemovitost nebo její část mimo pozemek. Pokud má FO příjmy pouze dle § 5, § 7 nebo § 8 ZDP, nemá povinnost se registrovat k dani z příjmu.

Předmět daně

Předmětem daně jsou:

- příjmy ze závislé činnosti (§ 5),
- příjmy z podnikání, z jiné samostatné výdělečné činnosti, z pronájmu a z užití díla a uměleckého výkonu (§ 6),
- příjmy z kapitálového majetku (§ 7),
- ostatní příjmy (§ 8)

Výše uvedené příjmy jsou obdobné jako v ČR, ale s rozdílnou úpravou paragrafů. Odlišení je také v příjmech z nájmu, které jsou v § 9 ZDP ČR a v SR jsou sloučeny do jednoho paragrafu.

Příjmy ze závislé činnosti dle § 5 jsou ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního vztahu, příjmy za práci likvidátorů nebo také například odměny obviněných ve vazbě atd.

Do § 6 patří příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, ze živnosti, z podnikání podle zvláštních předpisů a příjmy společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti atd.

Do kapitálového majetku dle § 7 patří úroky a ostatní výnosy z cenných papírů, z vkladů na vkladních knížkách, z peněžních prostředků na vkladovém účtu apod.

Mezi ostatní příjmy dle § 8 patří například příležitostné příjmy, také z převodu vlastnictví nemovitostí atd.

Základ daně

Základ daně se určuje z rozdílu příjmů a výdajů, respektive příjmy by měly být vyšší než výdaje, při respektování věcné a časové souvislosti. Pokud je tomu naopak, tedy výdaje přesahují příjmy, jde o daňovou ztrátu. Jestliže poplatníkovi plyne více druhů příjmů, základem daně je úhrn dílčích příjmů dle § 5 až § 8.

Sazba daně a daňové přiznání

Sazba daně z příjmů pro FO je upravena v § 15 zákona o daních z příjmů Slovenské republiky. V současné době činí 19 % a 25 %. Pokud je základ daně nižší nebo roven 176,8násobku životního minima, daň se vypočte dle sazby 19 %. Poplatník se ZD vyšším než 176,8násobek životního minima, vypočítá daň sazbou 25 %.

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Daňové přiznání je povinen podat poplatník, pokud jeho příjmy v roce 2018 přesáhly částku 1 915,01 eur. Musí jej podat do třech kalendářních měsíců po uplynutí zdaňovacího období, tedy do 31. března daného roku.³⁸ Na rozdíl od ČR, poplatník podává daňové přiznání dvou typů, a to:

- typu A – pokud za příslušné zdaňovací období dosáhl pouze příjmů ze závislé činnosti, například ze zaměstnání na základě pracovní smlouvy nebo dohodách o pracích vykonávaných mimo pracovní poměr,
- typu B – pokud za příslušné zdaňovací období má příjmy z podnikání, jiné samostatně výdělečné činnosti, z pronájmu nemovitostí, z kapitálového majetku nebo ostatní příjem.³⁹

Zálohy na daň

Dle slovenského zákona o daních z příjmů musí poplatník platit zálohy na daň, pokud jeho poslední známá daňová povinnost přesáhla částku 2 500 eur. Čtvrtletní zálohy na daň má povinnost hradit poplatník v případě, že jeho daňová povinnost přesáhla 2 500 eur a nepřesáhla 16 600 eur. Výše daně je $\frac{1}{4}$ poslední známé daňové povinnosti. Jestliže přesáhla 16 600 eur, povinností poplatníka je odvádět měsíční zálohy.

3.1.3 Daňové zatížení OSVČ

Osobou samostatně výdělečně činnou neboli samostatně zárobkovo činnou osobou (SZČO) se rozumí podnikatel. Podnikatelem je osoba zapsaná v obchodním rejstříku, osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění nebo jiného než živnostenského oprávnění (lékaři, veterináři, advokáti, notáři, znalci, soudní exekutoři, auditoři, daňoví poradci) a osoba, která provozuje zemědělskou výrobu.⁴⁰

Co se týká definice dle zákona č. 5/2004 Z. z., osobou samostatně výdělečně činnou je:

³⁸ FINANČNÁ SPRÁVA. Fyzické osoby. [online] Dostupné z: https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-prijmov/fyzicke-osoby/_informovanie

³⁹ VEREJNÁ SPRÁVA. Daňové priznanie, zdaňovacie obdobie. [online] Dostupné z: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_danove-priznanie-zdanovacie-o/

⁴⁰ Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník. [online] Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/1991-513>

- společník veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti nebo společnosti s ručením omezeným,
- osoba provozující živnost podle živnostenského zákona,
- osoba, která vykonává činnost podle zvláštních předpisů,
- osoba, která vykonává zemědělskou výrobu včetně hospodaření v lesích a na vodních plochách,
- osoba, provozující činnost agentury práce nebo agentury podporovaného zaměstnání.⁴¹

Definici SZČO upravuje i zákon o sociálním pojištění a zákon o zdravotním pojištění. Konkrétně jde o fyzickou osobu, která má 18 let a dosahuje příjmů samostatné výdělečné činnosti mimo osobu, která vykonává asistenci pro osobu se zdravotním postižením.

Předmět daně

V zákoně o daních z příjmů č. 595/2003 Z. z. jsou vypsány příjmy, které spadají do předmětu daně. Dle § 6 odstavce 1, příjmy z podnikání jsou:

- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství (příjmy, které dosahuje samostatně hospodařící rolník dle soukromého podnikání občanů),
- příjmy ze živnosti,
- příjmy dle zvláštních právních předpisů (auditor, notář, daňový poradce atd.),
- příjmy společníků veřejné obchodní společnosti a komanditistů komanditní společnosti.

Dle § 6 odstavce 2, příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti jsou:

- příjmy z vytvoření díla a podání uměleckého výkonu,
- příjmy z činností, které nejsou živností ani podnikáním,
- příjmy znalců a tlumočnicků,
- příjmy z činností zprostředkovatelů,
- příjmy sportovce nebo sportovního odborníka.

Do předmětu daně patří také příjmy z pronájmu nemovitostí včetně pronájmu movitých věcí.

Výdaje

Poplatník má možnost na základě příjmu z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti si uplatnit výdaje sloužící k dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů. Daňovými výdaji dle § 19 ZDP jsou například:

⁴¹ Zákon č. 5/2004 Z. z., o službách zamestnanosti. [online] Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-5>

- odvody sociálního a zdravotního pojištění,
- výdaje na spotřebované pohonné hmoty,
- výdaje na právní a poradenské služby,
- odpisy hmotného a nehmotného majetku,
- výdaje na reklamní předměty apod.

První možností uplatnění jsou paušální výdaje. Podle § 6 odstavce 1 a 2 ZDP ve výši 60 % z celkového úhrnu příjmů, nejvíce však do částky 20 000 eur. Součástí jsou všechny daňové výdaje poplatníka. Nezahrnují zaplacené pojistné a příspěvky na veřejné sociální a zdravotní pojištění. Povinností je vést evidenci v časovém sledu o příjmech a také evidenci o zásobách a pohledávkách. Co se týče příjmů z pronájmu nemovitostí, zákon neumožňuje v takovém případě uplatnit výdaje procentem z příjmů.⁴²

Druhou možností jsou skutečné prokazatelné výdaje na základě vedení daňové evidence. Tedy evidenci o příjmech, výdajích, hmotném a nehmotném majetku zařazeném v obchodním majetku, zásobách, pohledávkách a závazcích. Pokud je plátcem daně z přidané hodnoty, měl by vést podrobné záznamy dle zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z přidané hodnoty. Poplatník není účetní jednotkou a nemá tedy povinnost sestavit účetní závěrku a účetní výkazy. Daňovou evidenci musí vést v celém zdaňovacím období a nesmí své rozhodnutí měnit.

Třetí možností jsou také skutečné výdaje, ale na základě vedení jednoduchého nebo podvojného účetnictví. Při vedení jednoduchého účetnictví je poplatník účetní jednotkou a měl by se řídit ustanovením zákona o účetnictví. Povinností je, aby v účetní závěrce byly zahrnuty výkazy o příjmech a výdajích, majetku a závazcích. Výkazy se sestavují na základě údajů z peněžního deníku, knihy pohledávek, závazků, výsledků inventarizace a dalších pomocných knih. Při vedení podvojného účetnictví je povinností dle zákona o účetnictví sestavit účetní závěrku. Obsahem je rozvaha, výkaz zisku a ztrát a příloha.⁴³

Nezdanitelné části základu daně

OSVČ má nárok na uplatnění nezdanitelné části základu daně dle § 11 ZDP. Jedná se o položku, která snižuje základ daně a ve výsledku umožňuje nižší daňovou povinnost. V roce 2019 si mohou uplatnit tuto výhodu osoby s aktivními příjmy, ale v případě pasivních příjmů (z pronájmu nemovitostí) taková možnost není. Jedná se o nezdanitelnou část:

- na poplatníka,

⁴² FINANČNÁ SPRÁVA. Výdavky percentom z príjmov – od 1.1.2017 [online] Dostupné z: <https://podpora.finanncasprava.sk/270033-V%C3%BDdavky-percentom-z-pr%C3%ADjmov---od-112017>

⁴³ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. [online] Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-431>

- na manžela,
- na příspěvky penzijního připojištění,
- na úhrady spojené s lázeňskou péčí.

Nezdanitelná část základu daně na poplatníka se zjistí jako ZD, který je nižší nebo roven 100násobku sumy životního minima, v roce 2019 činí 205,07 eur. Výše roční nezdanitelné části je 19,2násobek životního minima, tedy 3 937,35 eur. Pokud je ZD vyšší jako 100násobek životního minima., tak roční nezdanitelná částka je rozdíl 44,2násobku životního minima a $\frac{1}{4}$ ZD.

Nezdanitelná část základu daně na manžela je jen v případě, že žije s poplatníkem v domácnosti a splňuje určité podmínky. Výše závisí na základu daně poplatníka, příjmu manžela a na životním minimu, viz následující tabulka.

Tabulka č. 3.1 – Nezdanitelná část základu daně (NČZD) na manžela (eur/rok)

ZD poplatník	Příjem manžela	Výše NČZD
$\leq 36\,256,37$ ($176,8 \times 205,07$)	NENÍ	3 937,35 ($19,2 \times 205,07$)
	$\leq 3\,937,35$	NČZD = ($3\,937,35$ - příjem manžela)
	$\geq 3\,937,35$	0
$\geq 36\,256,37$ ($176,8 \times 205,07$)	NENÍ	NČZD (pokud je nižší, než nula je roven 0) = $13\,001,438$ ($63,4 \times 205,07$) - $\frac{1}{4}$ ZD
	JE	NČZD (pokud je nižší, než nula je roven 0) = $13\,001,438$ - ($\frac{1}{4}$ ZD - příjem manžela)

Zdroj: vlastní zpracování dle ZDP⁴⁴

Do příjmu manžela se nezahrnují zaměstnanecké prémie, daňový bonus, státní sociální dávky (porodné, příspěvek na současně více narozených dětí, příspěvek na pohřeb, rodičovský příspěvek, přídavek na dítě, příplatek k přídavku na dítě, vánoční příspěvek důchodcům,

⁴⁴ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z příjmů. [online] Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2003-595#cast1>

příplatek k důchodu politickým vězňům, příspěvek sportovnímu reprezentantovi) a stipendium poskytované studentům. Naopak se do příjmu započítávají mateřské a nemocenské dávky.⁴⁵

Ve Slovenské republice se NČZD rozumí něco jiného než v České republice. V ČR jsou NČZD například bezúplatná plnění, životní pojištění nebo odborové příspěvky. Pokud si chce OSVČ v ČR uplatnit slevu na poplatníka nebo na manžela, musí postupovat dle § 35ba ZDP – Slevy na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob.

Daňové zvýhodnění

Poplatník má nárok na uplatnění daňového bonusu ve formě daňového zvýhodnění na vyživované dítě dle § 33 ZDP nebo dle § 34 ZDP na zaplacené úroky.

Jestliže má kladný ZD může si uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované dítě, pokud ZD je ve výši 6násobku minimální mzdy.⁴⁶ Pro rok 2019 je minimální mzda 520 eur.⁴⁷ Částka daňového bonusu činí 22,17 eur měsíčně a 266,04 eur ročně. Od 1. dubna 2019 je platná novela ZDP na základě, které si poplatník může uplatnit dvojnásobek daňového bonusu, jestliže vyživované dítě nedosahuje šesti let, tedy 44,34 eur měsíčně. Uplatnění se týká každého dítěte, které žije s poplatníkem v domácnosti. V ČR je rozdíl v částce daňového bonusu, a to taková, že na první dítě je 15 204 Kč, druhé 19 404 Kč, na třetí a každé další 24 204 Kč. Nárok v SR je:

- od měsíce narození dítěte nebo
- do měsíce, ve kterém dítě dosáhne 25 roků – pokud se soustavně připravuje na budoucí povolání denním studiem na střední nebo vysoké škole. V ČR může dítě studovat do 26 let.

SZČO má také nárok na daňové zvýhodnění ve formě zaplacených úroků z hypotéky, o kterou si může snížit daňovou povinnost. Jedná se o polovinu zaplacených úroků, nejvýše do částky 400 eur za rok.

Základ daně

Pokud chce zjistit poplatník ZD, vychází v případě jednoduchého účetnictví z rozdílu mezi příjmy a výdaji. Pokud vede podvojný účetnictví, tak ZD je výsledek hospodaření. Tyto rozdíly se zvyšují o částky, které se nezahrnují do daňových výdajů nebo do ZD. Výsledek je

⁴⁵ PODNIKAJTE.SK. Nezdaniťelne časti základu dane v roku 2019. [online] Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/4009/category/dan-z-prijmov/article/nezdaniťelne-casti-zakladu-dane-2019.xhtml>

⁴⁶ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. [online] Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2003-595#cast1>

⁴⁷ PODNIKAJTE.SK. Daňový bonus na dieťa v roku 2019. [online] Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/4045/category/dan-z-prijmov/article/danovy-bonus-2019.xhtml>

bud' kladný rozdíl nebo záporný rozdíl. Záporným rozdílem se rozumí daňová ztráta. Poplatník, který uplatňuje výdaje procentem z příjmů nebo má příjmy z pronájmu nebo z použití díla a uměleckého výkonu, si nemůže uplatnit daňovou ztrátu. Pokud uplatňuje skutečné výdaje, může si daňovou ztrátu uplatnit v následujících čtyřech zdaňovacích obdobích, což je oproti ČR o rok méně.⁴⁸ V České republice si OSVČ může odečíst daňovou ztrátu v následujících pěti zdaňovacích obdobích.

Sazba daně a daňové přiznání

Pokud chce SZČO vypočítat daň z příjmů, potřebuje základ daně a příslušnou sazbu daně. Postup je takový, že základ daně snížený o nezdanitelné části a daňovou ztrátu se vynásobí příslušnou daňovou sazbou. Dle ZDP je sazba daně:

- 19 %, pokud ZD je nižší nebo roven 176,8násobku platného životního minima (pro rok 2019 činí životní minimum 205,07 eur),
- 25 % z části základu daně, která je větší než 176,8násobek platného životního minima.

Po vypočtené daňové povinnosti je poplatník povinen podat přiznání k dani z příjmu, a to do konce třetího kalendářního měsíce po uplynutí zdaňovacího období, kterým je kalendářní rok. Za rok 2018 je lhůta do 31. března 2019, jelikož tento den připadá na neděli, tak se lhůta prodlouží na nejbližší pracovní den, tedy 1. dubna 2019.⁴⁹

Zálohy na daň

Zálohy na daň z příjmů má povinnost platit poplatník, jehož poslední známá daňová povinnost přesáhla 2 500 eur. Zálohové období je od prvního dne následujícího po uplynutí lhůty pro podání daňového přiznání do posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání v následujícím roce. Pokud poslední známá daňová povinnost:

- přesáhla 2 500 eur, ale nepřesáhla 16 600 eur, poplatník platí čtvrtletní zálohy,
- přesáhla 16 600 eur, poplatník platí měsíční zálohy.⁵⁰

3.1.4 Systém sociálního pojištění

Každá země má svůj systém sociálního pojištění, který především závisí na historickém vývoji, národních tradicích a dalších faktorech. Je vytvořen kvůli různým sociálním událostem

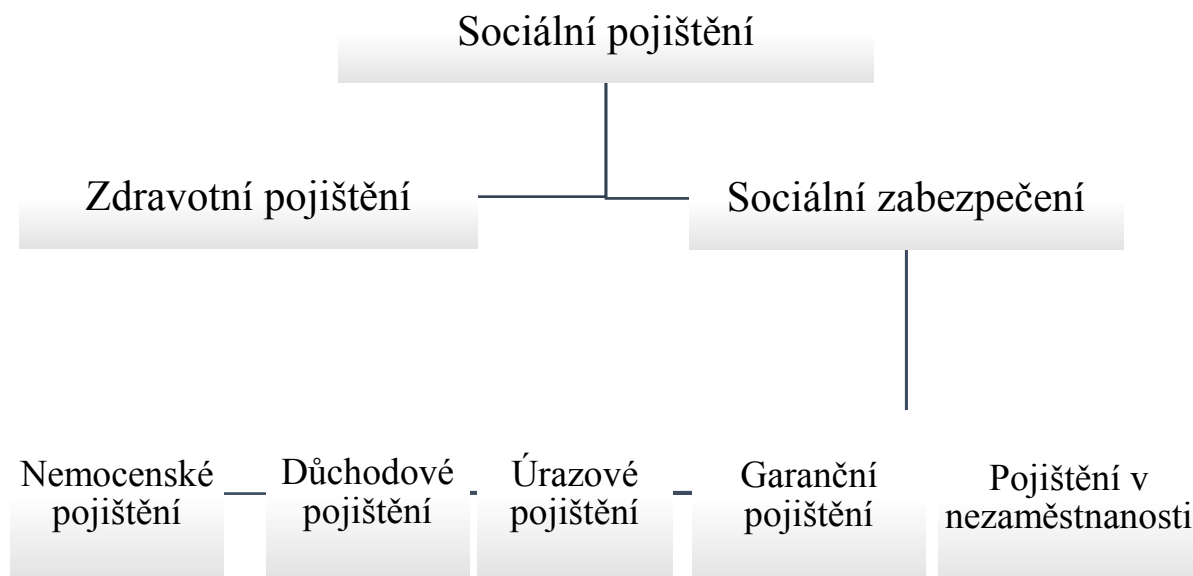
⁴⁸ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z příjmů. [online] Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2003-595#cast1>

⁴⁹ FINANČNÁ SPRÁVA. Lehota na podanie daňového priznania [online] Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/902609-Lehota-na-podanie-da%C5%88ov%C3%A9ho-priznania->

⁵⁰ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z příjmů. [online] Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2003-595#cast1>

a cílem je zabezpečení občanů ze strany státu. Stejně jako v České republice je rozděleno na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Obecná struktura je zobrazena v následujícím schéma.

Obr. 3.2 – Systém sociálního pojištění ve Slovenské republice⁵¹

Zdroj: vlastní zpracování

3.1.5 Sociální zabezpečení OSVČ

Sociální zabezpečení je upraveno v zákoně č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení. Zahrnuje nemocenské pojištění, které zajišťuje příjem v důsledku dočasné pracovní neschopnosti, těhotenství a mateřství. Důchodové pojištění, které se skládá ze starobního pojištění pro zajištění příjmu ve stáří a pro případ úmrtí a z invalidního pojištění, které je pro případ dlouhodobé pracovní neschopnosti. Sociální zabezpečení také obsahuje úrazové pojištění, které pomáhá občanům zajistit příjem v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání. Pokud se zaměstnavatel dostane do platební neschopnosti a nemůže uspokojovat nároky zaměstnanců, tak mu je nápomocné garanční pojištění. Posledním je pojištění v nezaměstnanosti, které je využito v případě nezaměstnanosti zaměstnance.⁵² Orgánem, který

⁵¹ Zákon č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení. [online] Dostupné z: <http://www.epi.sk/zz/2003-461#p5>

⁵² Zákon č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení. [online] Dostupné z: <http://www.epi.sk/zz/2003-461#p5>

má dohled nad pojištěním je Sociální poisťovňa. Její úlohou je výběr pojistného a vyplácení dávek.

SZČO je dle zákona fyzická osoba, která má osmnáct let a má příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti. Mezi povinnosti, které by měla SZČO oznámit příslušné pobočce poisťovny je přerušení pojištění. Důvodem přerušení je například:

- pozastavení živnosti, výkonu činnosti nebo celkové činnosti,
- potřeba osobního a celodenního pečování o osobu blízkou,
- pracovní neschopnost trvá déle než 52 týdnů,
- nárok na rodičovský příspěvek,
- trvání dobrovolné vojenské přípravy,
- vazba nebo výkon trestu odnětí svobody.

Aby bylo možné zaplatit odvody je třeba zjistit vyměřovací základ, kterým je podíl jedné dvanáctiny základu daně z příjmů a koeficientu 1,486. Při takovém výpočtu se ZD nesnižuje o zaplacené pojistné.⁵³ Minimální vyměřovací základ je 50 % průměrné mzdy a pro rok 2019 činí 477 eur. Maximální vyměřovací základ je 7násobek průměrné mzdy a pro rok 2019 činí 6 678 eur.⁵⁴ Pro výpočet pojistného se vyměřovací základ násobí sazbou 33,15 %, která se skládá z:

- 4,4 % na nemocenské pojištění (min. 20,98 eur),
- 18 % na starobní pojištění (min. 85,86 eur),
- 6 % na invalidní pojištění (min. 28,62 eur),
- 4,75 % na rezervní fond solidarity (min. 22,65 eur).

Povinnost přiznat pojistné je od 1. července nebo od 1. října v případě prodloužené lhůty pro podání daňového přiznání. Aby tato povinnost vznikla, musí mít příjem vyšší než 12násobek 50 % průměrné měsíční mzdy. V současné době by měl přesáhnout 5 724 eur a zaplatit pojistné musí od 1. července 2019 nebo 1. října 2019. Ale pokud má poplatník vyměřovací základ nižší než minimální (477 eur), tak zaplatí minimální měsíční odvody ve výši 158,11 eur. A pokud má vyměřovací základ vyšší než maximální (6 678 eur), tak zaplatí částku 2 213,75 eur.⁵⁵

⁵³ Zákon č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení. [online] Dostupné z: <http://www.epi.sk/zz/2003-461#p5>

⁵⁴ PODNIKAJTE.SK. Odvody SZČO do Sociálnej a zdravotnej poisťovne od 1.1.2019 [online] Dostupné z: <http://www.podnikajte.sk/socialne-a-zdravotne-odvody/odvody-szco-zivnostnikov-1-1-2019>

⁵⁵ PODNIKAJTE.SK. Odvody SZČO do Sociálnej a zdravotnej poisťovne od 1.1.2019 [online] Dostupné z: <http://www.podnikajte.sk/socialne-a-zdravotne-odvody/odvody-szco-zivnostnikov-1-1-2019>

SZČO odvádí pojistné na příslušný účet Sociální pojišťovny do osmého dne kalendářního měsíce za předcházející kalendářní měsíc.

3.1.6 Zdravotní pojištění OSVČ

Hlavním cílem zdravotního pojištění by mělo být poskytování zdravotní péče všem lidem. Legislativa upravující pojištění je zákon č. 580/2004 Z. z., o zdravotnom poistení. Dle tohoto zákona je SZČO fyzická osoba, která dosáhla 18 let věku a provozuje samostatnou výdělečnou činnost. Její povinností je podat přihlášku do osmi dnů ode dne vzniku povinnosti být pojištěný ve veřejném zdravotním pojištění.

Stejně jako u sociálního pojištění je vyměřovacím základem podíl jedné dvanáctiny základu daně z příjmů, nesníženého o zaplacené pojistné a koeficientu 1,486. Také zde platí minimální vyměřovací základ 477 eur a minimální měsíční záloha je 66,78 eur. Pro SZČO se zdravotním postižením je výše minimální měsíční zálohy 33,39 eur. Rozdílem oproti pojištění sociálnímu je, že od 1. ledna 2017 byl maximální vyměřovací základ pro zdravotní pojištění zrušen.⁵⁶

Sazba zdravotního pojištění je 14 % a pokud se jedná o osobu se zdravotním postižením, tak 7 % z vyměřovacího základu. Platba probíhá formou měsíčních záloh a je splatná vždy do osmého dne následujícího měsíce. Jestliže podnikatel nezaplatí, vzniká nedoplatek a současně úrok z prodlení. Ve Slovenské republice jsou tři možnosti pro výběr zdravotních pojišťoven:

- DÔVERA zdravotná poisťovna, a.s.,
- Union zdravotná poisťovna, a.s.,
- Všeobecná zdravotná poisťovna, a.s.⁵⁷

V následující tabulce je uvedena jednoduchá komparace sociálního a zdravotního pojištění v České republice se Slovenskem.

⁵⁶ PODNIKAJTE.SK. Odvody SZČO do Sociálnej a zdravotnej poisťovne od 1.1.2019 [online] Dostupné z: <http://www.podnikajte.sk/socialne-a-zdravotne-odvody/odvody-szco-zivnostnikov-1-1-2019>

⁵⁷ NETFINANCIE.SK. Platba pojistného. [online] Dostupné z: <https://www.netfinancie.sk/zdravotnepoistenie/platba-pojistneho/>

Tabulka 3.2 – Komparace odvodů SP a ZP v ČR a SR

	Česká republika	Slovenská republika
Vyměřovací základ	50 % ze základu daně dle § 7 ZDP ČR	1/12 ze základu daně dle § 6 ZDP SR vynásobená koeficientem 1,486
Minimální měsíční vyměřovací základ	7 495 Kč pro hlavní činnost 2 998 Kč pro vedlejší činnost	477 eur (cca 12 402 Kč)
Maximální měsíční vyměřovací základ SP	130 796 Kč	6 678 eur (cca 173 628 Kč)
Maximální měsíční vyměřovací základ ZP	Zrušen	Zrušen
Sazba SP	29,2 %	33,15 %
Sazba ZP	13,5 %	14 %
Minimální měsíční záloha SP	2 189 Kč pro hlavní činnost 876 Kč pro vedlejší činnost	158,11 eur (cca 4 110,86 Kč)
Minimální měsíční záloha ZP	2 208 Kč	66,78 eur (cca 1 736,28 Kč)
Maximální měsíční záloha SP	38 193 Kč	2 213,75 eur (cca 57 558 Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Sociální pojištění obou států je rozdílné na počátku, a to v členění samotného sociálního zabezpečení. Na rozdíl od České republiky má Slovensko v sociálním zabezpečení také úrazové pojištění, garanční pojištění a pojištění v nezaměstnanosti. SR má také rozdílný výpočet vyměřovacího základu u obou pojištění. Co se týče minimálního vyměřovacího základu, tak v ČR je rozdělen do dvou částek v závislosti na provozování činnosti OSVČ. Po přepočtu eur na české koruny kurzem 25 Kč/euro je částka minimálního i maximálního vyměřovacího základu vyšší v SR. U obou zemí byl maximální vyměřovací základ zrušen. Sazba sociálního pojištění v SR je vyšší o 3,95procentního bodu oproti ČR. Stejně tak sazba zdravotního pojištění je vyšší, a to o 0,5procentního bodu.

3.2 Daňové zatížení v Italské republice

Italská republika (Repubblica Italiana) je stát, který leží v jižní Evropě. Hraničí s Francií, Švýcarskem, Rakouskem a Slovinskem. Itálie byla jedním ze zakladatelů Evropského hospodářského společenství (EHS). Je parlamentní republikou a jejím prezidentem je Sergio Mattarella. Hlavním městem je Řím. a rozloha je cca 301 tisíc kilometrů čtverečních. Také je

rozdělena do dvaceti regionů, které mají své pravomoci, hlavně v daňové oblasti. Regiony si určují velikost regionální přírážky a jednotlivé obce stanovují navíc lokální přírážku. Ve srovnání s ČR a SR má nejvyšší daňové zatížení, jak bylo uvedeno na začátku třetí kapitoly.

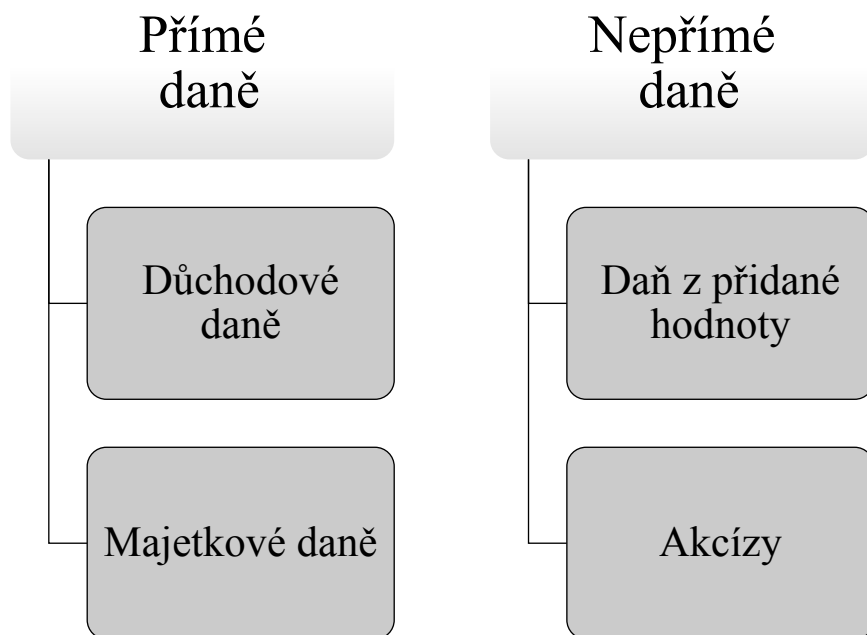
3.2.1 Daňová soustava

Daňová soustava zahrnuje jednotlivé daně, které jsou stanoveny zákonem na určitém území daného státu. Za odvod a správu daní odpovídá soustava finančních úřadů. V Itálii je nejdůležitější daňový subjekt finanční úřad „Agenzia entrate“, který se zabývá výběrem daní a přiděluje fyzickým i právnickým osobám daňové identifikační číslo „Codice fiscale“. Pro plátce daně z přidané hodnoty existuje zvláštní identifikační číslo „Partita IVA“. Vzhledem ke komplikovanému a nestálému daňovému systému, existují daňoví poradci, jejichž služby využívají daňoví poplatníci.⁵⁸

Daňová soustava se skládá z daní přímých a nepřímých. Přímé tvoří daň ze zisků korporací (IRES), osobní důchodová daň (IRPEF), což jsou daně důchodové. Dále do přímých daní patří daně majetkové, do kterých spadá daň z nemovitostí, daň dědická a darovací. Nepřímé daně se skládají z akcízů a daně z přidané hodnoty. Daň ze zisků korporací odpovídá dani z příjmů právnických osob v ČR a osobní důchodová daň je totožná s daní z příjmů fyzických osob v ČR. Přehled jednoduché daňové soustavy Italské republiky ukazuje následující schéma.

⁵⁸ PUBLICCONTENT.SINPRO.CZ. Souhrnná teritoriální informace Itálie. [online] Dostupné z: [http://publiccontent.sinpro.cz/PublicFiles/2018/09/10/Nahled%20STI%20\(PDF\)%20Italie%20%20Souhrnna%20teritorialni%20informace%20-%202018.110521358.pdf](http://publiccontent.sinpro.cz/PublicFiles/2018/09/10/Nahled%20STI%20(PDF)%20Italie%20%20Souhrnna%20teritorialni%20informace%20-%202018.110521358.pdf)

Obr. 3.3 – Daňová soustava Italské republiky⁵⁹

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedené daňové soustavy Italské republiky (IT), se dá konstatovat, že je téměř podobná se soustavou daní v České republice.

3.2.2 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob „Imposta sul reddito delle persone fisiche“, dále jen IRPEF je v Itálii upravena v konsolidovaném zákoně o daních z příjmů „Testo unico delle imposte sui redditi“ (dále jen TUIR) na základě prezidentského dekretu č. 917 z 22. prosince 1986.⁶⁰ Poskytuje největší příjem z daní do státního rozpočtu.

Stejně jako v ČR, tak i v italské legislativě jsou vymezeny osoby podléhající dani. Jsou to daňoví rezidenti, kteří jsou po většinu zdaňovacího období zaznamenáni v registru, a také mají přechodné bydliště nebo trvalé bydliště v Itálii dle občanského zákoníku. Dále daňoví nerezidenti, kteří podléhají dani z příjmů fyzických osob z italských zdrojů. Jejich daň je vypočtena stejně, jako u rezidentů.

⁵⁹ ŠIROKÝ, Jan. Daň v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU Praha: Leges, 2018. Teoretik. ISBN 978-80-7502-274-5.

⁶⁰ Testo unico delle imposte sui redditi. D.P.R. 917/1986. [online] Dostupné z: <https://www.brocardi.it/testo-unico-imposte-redditi/>

Předmět daně

Obecně platí, že daň je stanovena na celkovém příjmu pocházejícím z Itálie. Příjmy nerezidentů musí být jen ze zdrojů v Itálii. Předmětem daně jsou příjmy, které spadají do těchto následujících kategorií dle TUIR:

- příjmy z nemovitostí,
- příjmy z kapitálu,
- příjmy ze zaměstnání,
- příjmy ze samostatně výdělečné činnosti,
- příjmy z podnikání,
- ostatní příjmy.

Příjmy z nemovitostí jsou upraveny v kapitole dva TUIR a zahrnují příjmy z pozemků, zemědělské příjmy a příjmy z budov. Musí být zapsány v katastru pozemků nebo v katastru nemovitostí. Do příjmů z kapitálu dle kapitoly tři TUIR patří například úroky z úvěrů, vkladů a běžných účtů, úroky z dluhopisů nebo jiných cenných papírů. Příjmy ze zaměstnání dle čtvrté kapitoly TUIR zahrnují příjmy ze zaměstnání i příjmy z činností pod vedením jiných osob, včetně domácí práce. Patří sem i důchody a dávky, příjmy akcionářů výrobních družstev, stipendia, prémie, dotace pro účely studia nebo odborné přípravy, částky ve formě darů, pokud jde o funkci ředitele apod. Do kapitoly páté patří příjmy ze samostatně výdělečné činnosti, kterými se rozumí příjmy osob vykonávajících výtvarné umění. Příjmy z podnikání dle kapitoly šesté tvoří příjmy obchodních podniků, příjmy plynoucí z těžby dolů, lomů apod. A poslední jsou ostatní příjmy dle kapitoly sedmé, do kterých patří stavby nebo pozemky určené k prodeji, výhry loterií, soutěží atd.

Předmět daně z příjmů fyzických osob je obdobný jako v ČR. Pouze s drobným rozdílem, že příjmy ze samostatně výdělečné činnosti a příjmy z podnikání spadají v ČR do § 7 ZDP, na rozdíl od italské legislativy, kde jsou rozděleny do dvou různých kapitol.⁶¹

Existuje mnoho případů vyloučení z předmětu daně, a to u příjmů:

- z důchodu, pod 75 let až 7 500 eur, nad 75 let až do výše 8 000 eur,
- z nemovitostí, ve kterých má poplatník trvalé bydliště,
- z pozemků ve výši nepřesahující 185,92 eur,
- z budov až 500 eur,
- zaměstnanců do výše 8 000 eur,

⁶¹ Testo unico delle imposte sui redditi. D.P.R. 917/1986. [online] Dostupné z: <https://www.brocardi.it/testo-unico-imposte-redditi/>

- ze samostatné výdělečné činnosti do výše 4 800 eur.⁶²

Základ daně

Základ daně se určí jako součet dílčích základů daně z nemovitostí, kapitálu, zaměstnání, samostatně výdělečné činnosti, podnikání a z ostatních příjmů. Dále se musí upravit o následující odpočty, které jsou vymezeny v článku 10 TUIR:

- výživné vyplácené bývalému manželovi/manželce, které se však nevztahuje na vyživované dítě, a to ve výši stanovené soudem,
- výdaje vynaložené v souvislosti s pomocí zdravotně postiženým osobám,
- příspěvky na sociální zabezpečení a sociální péči vyplácené v souladu se zákonem bez zohlednění limitu, včetně příspěvků na penzi,
- příspěvky na zdravotní péči do výše 3 615,20 eur,
- dary náboženským, neziskovým organizacím, vysokým školám a jiným oprávněným osobám za určitých podmínek,
- 20 % z ceny pořízení nebo stavebních nákladů při pořízení, postavení i při nájmu nového nebo rekonstruovaného nemovitého majetku, až do výše 300 000 eur nejméně na dobu osm let.

Sazby daně

V Itálii existuje pět sazeb, kterými jsou zdaněny příjmy fyzických osob. Jde o progresivní zdanění, které se odvíjí od velikosti příjmu poplatníka. Sazby daně jsou rozděleny do následujících daňových pásem:

- příjmy do 15 000 eur – 23 %,
- příjmy od 15 001 – 28 000 eur – 27 %
- příjmy od 28 001 – 55 000 eur – 38 %
- příjmy od 55 001 – 75 000 eur – 41 %
- příjmy nad 75 000 eur – 43 %.

V závislosti na regionu jsou uvedené sazby zvýšeny o regionální přírážku v rozmezí od 1,23 % do 3,33 %. Každá obec může stanovit tzv. lokální přírážku, která může být až 0,9 %. Pokud má daňový poplatník příjem nižší než 8 174 eur ročně, neaplikuje se na něj žádná daňová

⁶² BIANCOLAVORO.IT. Guida IRPEF. 10.1.2019. [online] Dostupné z: <https://news.biancolavoro.it/guida-irpef-come-si-calcola-e-quali-sono-gli-scaglioni/>

sazba. Obdobně u poplatníka nad 75 let s příjmem nižším než 8 000 eur se neuplatňuje žádná daň.⁶³

Fyzické osoby, které jsou osoby samostatně výdělečně činné, dle kapitoly páté TUIR, mohou uplatnit tzv. srážkovou daň ve výši 20 %, v případě, že se jedná o rezidenty. Srážková daň v případě nerezidentů činí 30 %.⁶⁴

OSVČ si dále mohou od 1. ledna 2019 uplatnit tzv. paušální daň neboli rovnou daň. Sazba činí 15 % pro poplatníky s příjmy do 65 000 eur.

Daňové přiznání

Daňová povinnost je vyměřena za zdaňovací období, kterým je kalendářní rok. Vypočítaná daň se odvádí příslušnému finančnímu úřadu v Itálii elektronicky na základě daňového přiznání. Lhůta pro podání v roce 2019 je:

- od 2. května do 1. července, pokud se podává v tištěné podobě,
- do 30. září, pokud se podává elektronicky přímo plátcem nebo oprávněným zprostředkovatelem.

Daň musí být zaplacen v období od 1. července do 31. července.⁶⁵

3.2.3 Daňové zatížení OSVČ

Osoba samostatně výdělečně činná „lavoratori autonomi“ je samostatný pracovník, zavazující se vykonávat dílo nebo službu na vlastní odpovědnost a bez podřízenosti zaměstnance a zaměstnavatele dle občanského zákoníku článku 2222. OSVČ se rozumí například duševní pracovníci – právníci, účetní, lékaři, notáři, daňoví poradci apod.

Podnikatelem je dle občanského zákoníku, článku 2082 osoba, která vykonává organizovanou hospodářskou činnost za účelem výroby i výměny zboží nebo služeb. Jsou rozděleni do tří kategorií. První z nich je uvedena pod následujícím podnadpisem, tedy jsou to podnikatelé dle občanského zákoníku, článku 2 195. Do druhé kategorie patří zemědělský podnikatel dle občanského zákoníku, článku 2 135. Jeho činností může být chov zvířat, výroba a prodej vína, sýrů apod. Do třetí kategorie patří malý podnikatel dle občanského zákoníku,

⁶³ GERZOVA, Larisa, Grant Adrián HAP, Ivana KIRETA, Magdalena van DOORN-OLEJNICKA, Andreas PERDELWITZ, Marnix SCHELLEKENS, Kristina TROUCH a Ruxandra VLASCEANU, European tax handbook 2018: IBFD, [2018]. Global tax series. ISBN 978-90-8722-455-4.

⁶⁴ Testo unico delle imposte sui redditi. D.P.R. 917/1986. [online] Dostupné z: <https://www.brocardi.it/testo-unico-imposte-redditi/>

⁶⁵ GERZOVA, Larisa, Grant Adrián HAP, Ivana KIRETA, Magdalena van DOORN-OLEJNICKA, Andreas PERDELWITZ, Marnix SCHELLEKENS, Kristina TROUCH a Ruxandra VLASCEANU, European tax handbook 2018: IBFD, [2018]. Global tax series. ISBN 978-90-8722-455-4.

článku 2 083. Jedná se o řemeslníky (malíře, zmrzlináře, elektrikáře atd.), drobné obchodníky (pouliční prodavače), velkoobchodníky apod.

Příjmy ze samostatně výdělečné činnosti a z podnikání jsou upraveny v kapitole páté a šesté zákona o daních z příjmů (TUIR).

Předmět daně

Dle kapitoly páté TUIR patří do příjmů ze samostatné činnosti:

- příjmy z činnosti výtvarného umění a výkonu profese,
- příjmy z vlastnictví patentů a duševního vlastnictví,
- podíly na zisku zakladatelů akciových společností, komanditní společnosti a společnosti s ručením omezeným,
- příjmy ze spolupráce v novinách či časopisech,
- příjmy plynoucí ze sportovních služeb.⁶⁶

Tyto OSVČ se nemusí registrovat v obchodním rejstříku.

Do šesté kapitoly TUIR se zahrnují příjmy z podnikání, které jsou odvozeny z provozu obchodních podniků. Podnikatelé se musejí registrovat v obchodním rejstříku a vykonávají činnost uvedenou v občanském zákoníku, v článku 2 195:

- průmyslovou výrobu zboží a služeb (automobilový průmysl),
- zprostředkovatelskou činnost v oblasti pohybu zboží (velkoobchod, maloobchod),
- dopravní činnost (vodní, letecká doprava),
- bankovní nebo pojišťovací činnost,
- a další pomocné činnosti (reklamní agentury).⁶⁷

Dále se do příjmů z podnikání zahrnuje dle článku 32, odstavce 2 zemědělská činnost, do které patří chov zvířat, dále manipulace, uchovávání a zpracování marketingu i propagace. Příjmy z podnikání také tvoří příjmy plynoucí z těžby dolů, lomů, rašelinišť, jezer, rybníků a jiných vod.

Základ daně a stanovení daně

Základem daně z příjmů je celkový hrubý příjem, který se získá pomocí součtu všech zdanitelných příjmů uskutečněných osobou povinnou k dani. Stanovení základu daně OSVČ se

⁶⁶ Testo unico delle imposte sui redditi. D.P.R. 917/1986. [online] Dostupné z: <https://www.brocardi.it/testo-unico-imposte-redditi/>

⁶⁷ Testo unico delle imposte sui redditi. D.P.R. 917/1986. [online] Dostupné z: <https://www.brocardi.it/testo-unico-imposte-redditi/>

většinou provádí na tzv. hotovostním principu. Jedná se o výnosy a náklady vybrané a již zaplacené. Osoba povinná k dani může odečíst celou řadu výdajů a odčitatelných nákladů. Těmi nejdůležitějšími jsou například příspěvky na sociální zabezpečení, pravidelné příspěvky vyplácené manželům, dary pro náboženské instituce, zdravotní výdaje a pomoc zdravotně postiženým osobám, příspěvky na doplňkové sociální zabezpečení. V Itálii mimo již zmíněné odpočty neexistují nezdánitelné části základu daně, jako v České republice.

Po provedení odpočtů se daňový základ vynásobí příslušnou daňovou sazbou z daňového pásma. Poplatníci mohou uplatnit srážkovou daň nebo paušální daň, které jsou zmíněny v podkapitole 3.2.2. OSVČ. Srážkové dani podléhají příjmy, které jsou v kapitole páté TUIR, tedy příjmy ze samostatně výdělečné činnosti. Pokud má subjekt bydliště v Itálii, tedy je rezidentem, může uplatnit již zmíněnou srážkovou daň ve výši 20 % formou zálohy na daň. V případě nerezidenta ve výši 30 % formou daně.⁶⁸ Funkce zálohové platby je následující. Poplatník vystaví fakturu ve prospěch osoby, která má daňové identifikační číslo. Tato osoba s DIČ uhradí poplatníkovi částku faktury bez daně. Tuto zbylou srážkovou daň odvede do 16. dne následujícího měsíce na základě formuláře s použitím daňových kódů určujících typ platby. Dále musí poplatníkovi do 31. března následujícího roku odeslat tzv. jednotnou certifikaci, ve které je uvedena srážková daň. Následuje lhůta, kdy musí poplatník vypočítat daň z příjmů fyzických osob (IRPEF), od které odečte částku srážkové daně vyplývající z jednotné certifikace.

Paušální neboli rovná daň je pro OSVČ zavedena od roku 2019 ve výši 15 %. Podmínkou je, že příjmy poplatníka nesmí přesáhnout 65 000 eur za rok. Systém výpočtu je charakterizován zvláštním mechanismem na základě koeficientu ziskovosti, který je přiřazen ke každému kódu klasifikující činnost poplatníka. To znamená, že od příjmů nelze odečíst výdaje, ale musí se použít tento koeficient. Výjimkou jsou zaplacené příspěvky na sociální zabezpečení, které odečíst lze.

Slevy na dani

Stejně jako v ČR, tak i v Itálii existují slevy na dani. Slevu si může poplatník uplatnit na závislé členy rodiny, kteří mají příjem nižší než 2 840,51 eur. Jedná se o manžela či manželku a děti žijící s poplatníkem ve společné domácnosti. Slevu na dani si může poplatník uplatnit i na další rodinné příslušníky. Jedná se o vnoučata, adoptivní rodiče, tchána či tchýni,

⁶⁸ AGENZIA ENTRATE. Modello F24. [online] Dostupné z: https://www.agenziaentrate.gov.it/wps/content/nsilib/nsi/schede/pagamenti/versamento+modello+f24+ritenute+su+reddito+di+lavoro+autonomo+f24_rit_red_lav_aut/cosa+f24+red_lav_aut?page=pagamentoimpostepro

bratra či sestru nebo prarodiče. Slevy na dani se odvíjí od velikosti příjmu poplatníka. Na manžela či manželku jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka č. 3.3 – Slevy na dani na manžela či manželku v roce 2019⁶⁹

Příjem poplatníka	Výše slev
Do 15 000 EUR	$800 - [110 \times (\text{příjem} / 15\,000)]$
15 000 – 40 000 EUR	690 eur
40 000 – 80 000 EUR	$690 \times [(80\,000 - \text{příjem}) / 40\,000]$

Zdroj: vlastní zpracování

Slevy na dani jsou v prvním a posledním pásmu degresivní, tedy snižují se s růstem příjmu. Částka 690 eur v rozmezí od 15 000 – 40 000 eur se zvyšuje, pokud je celkový příjem vyšší než 29 000 eur, ne však vyšší než 35 200 eur, jak je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka č. 3.4 – Zvýšení slevy na dani ⁷⁰

Příjem	Zvýšení
29 000 – 29 200 EUR	10 eur
29 200 – 34 700 EUR	20 eur
34 700 – 35 000 EUR	30 eur
35 000 – 35 100 EUR	20 eur
35 100 – 35 200 EUR	10 eur

Zdroj: vlastní zpracování

Sleva na dani pro vyživované dítě činí:

- 950 eur pro dítě starší tří let,
- 1 220 eur pro dítě mladší tří let,
- 1 350 eur pro dítě se zdravotním postižením starší tří let,
- 1 620 eur pro dítě se zdravotním postižením mladší tří let.

Jestliže má daňový poplatník děti ve věku starší tří let odpočet se zvýší o 200 eur za každé dítě, tedy na:

- 1 150 eur pro dítě starší tří let,

⁶⁹ D.P.R. 917/1986. [online] Dostupné z: <https://www.brocardi.it/testo-unico-imposte-redditi/titolo-i/capo-i/art12.html>

⁷⁰ Testo unico delle imposte sui redditi. D.P.R. 917/1986. [online] Dostupné z: <https://www.brocardi.it/testo-unico-imposte-redditi/>

- 1 420 eur pro dítě mladší tří let,
- 1 550 eur pro dítě se zdravotním postižením starší tří let,
- 1 820 eur pro dítě se zdravotním postižením mladší tří let.

Jednotlivé výše slev jsou pouze teoretické, protože se snižují se zvyšujícím se příjmem daného poplatníka. V následující tabulce je zobrazen postup výpočtu slevy na děti.

Tabulka č. 3.5 – Postup výpočtu slevy na dani pro děti

Počet dětí	Výpočet
1 dítě – nad 3 roky	$950 \times [(95\,000 - \text{celkový příjem}) / 95\,000]$
1 dítě – do 3 let	$1\,220 \times [(95\,000 - \text{celkový příjem}) / 95\,000]$
2 děti – nad 3 roky	$950 \times [(110\,000 - \text{celkový příjem}) / 110\,000]$
2 děti – do 3 let	$1\,220 \times [(110\,000 - \text{celkový příjem}) / 110\,000]$
3 děti – nad 3 roky	$950 \times [(125\,000 - \text{celkový příjem}) / 125\,000]$
3 děti – do 3 let	$1\,220 \times [(125\,000 - \text{celkový příjem}) / 125\,000]$

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky vyplývá, že pokud má poplatník více dětí, částka 95 000 uvedená na začátku ve vzorci musí být zvýšena o 15 000 eur pro každé dítě následující po prvním.⁷¹

Na ostatní rodinné příslušníky si poplatník může odečíst slevu ve výši 750 eur. A zajímavostí je, že pokud má poplatník více než čtyři neopatřené děti, má další odpočet ve výši 1 200 eur.⁷²

Vedení účetnictví

Aby fyzické osoby zjistily stav a změny majetku a jeho zdrojů, výsledku hospodaření za určité období, musejí vést určitou evidenci. V Itálii je možno vést buď účetnictví zjednodušené nebo účetnictví běžné.

Článek 18 prezidentského nařízení č. 600/73 upravuje možnost vedení zjednodušeného účetnictví. Aby mohly fyzické osoby vést zjednodušené účetnictví, musí respektovat tato kritéria:

- příjmy nesmí překročit 400 000 eur, pokud je předmětem činnosti poskytování služeb,

⁷¹ GUIDAFISCO.IT. Figli a carico. 10. 3. 2019. [online] Dostupné z: <https://www.guidafisco.it/calcolo-detrazioni-figli-carico-821>

⁷² Testo unico delle imposte sui redditi. D.P.R. 917/1986. [online] Dostupné z: <https://www.brocardi.it/testo-unico-imposte-redditi/>

- příjmy nesmí překročit 700 000 eur, pokud je předmětem jiná činnost.

Podkladem pro vedení zjednodušeného účetnictví by mělo být vedení záznamů v knihách. Těmi nejdůležitějšími je kniha DPH, chronologické vedení příjmů a výdajů, záznamy o odepisovaných aktivech a evidence zaměstnanců.⁷³

Běžné neboli řádné účetnictví mohou vést FO, pokud překročí již zmíněné, výše uvedené limity nebo se rozhodnou dobrovolně. Knihy, které musí být vedeny jsou evidence DPH, kniha zásob, kniha odepisovatelných aktiv, kniha prodeje atd. FO mají dále povinnost sestavit účetní závěrku.

Daňové přiznání

OSVČ platí daň ročně v okamžiku vykazování příjmů prostřednictvím daňového přiznání k určitému datu. Za zdaňovací období je považován kalendářní rok. V Itálii existují dva formuláře a na jejich základě se přiznává daň příslušnému finančnímu úřadu.

Prvním formulářem je tzv. nový „Modello Redditi persone fisiche“ (dříve model UNICO) pro všechny daňové poplatníky daně z příjmů fyzických osob. Podává se v termínu od 2. května 2019 do 1. července 2019 v tištěné podobě nebo do 30. září 2019 elektronicky přímo daňovým plátcem nebo zprostředkovatelem. Pokud termín vychází na sobotu, neděli či svátek, tak se prodlužuje na první pracovní den.

Druhým formulářem je „Modello 730“ určený pro příjmy příležitostné ze samostatně výdělečné činnosti, pro které není požadováno registrační číslo DPH, tedy s ročními příjmy nižšími než 5 000 euro. Podává se do 30. dubna 2019.⁷⁴

Stejně jako v ČR, výběr daní v Itálii provádějí finanční úřady. Jelikož je Itálie rozdělena do regionů, tak každý z nich má svůj. Všechny fyzické osoby musí mít pro účel placení daní své daňové identifikační číslo.

3.2.4 Systém sociálního pojištění

V Italské republice mají občané právo na sociální ochranu dle italské ústavy. Do sociální ochrany patří sociální zabezpečení, sociální pomoc a ochrana zdraví. Sociální zabezpečení zahrnuje:

- zdravotnické služby,

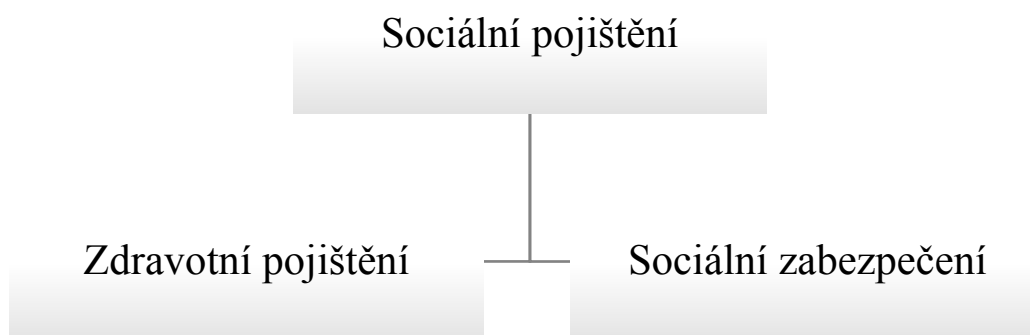
⁷³ Decreto del Presidente della Repubblica del 29/09/1973 n. 600. [online] Dostupné z: <http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?ACTION=getArticolo&id={178F0CBC-1969-49F3-974E-7C0E87B9A568}&codiceOrdinamento=2000018000000000&articolo=Articolo%2018>

⁷⁴ AGENZIA ENTRATE. Dichiarazioni dei redditi [online] Dostupné z: <https://www.agenziaentrate.gov.it/wps/content/Nsilib/Nsi/Professionisti/Dichiarazioni/Dichiarazioni+dei+redditi/>

- nemocenské dávky,
- dávky v mateřství a otcovství,
- dávky v invaliditě,
- starobní důchody,
- pozůstalostní důchody,
- dávky v případě pracovních úrazů a nemocí z povolání,
- dávky v nezaměstnanosti.
- dávky občanské invalidity a dlouhodobé péče.

Povinností je registrace v systému všeobecného pojištění (AGO – „Assicurazione Generale Obbligatoria“). Většina dávek je vyplácena zaměstnancům, osobám samostatně výdělečně činným i pracovníkům v soukromém sektoru. Všechny instituce by měly respektovat předpisy ministerstev. Patří sem ministerstvo práce a sociálních věcí, ministerstvo hospodářství a financí a co se týče zdravotní péče, spadá do kompetence ministerstva zdravotnictví. Obecná struktura systému je zobrazena v následujícím schéma.

Obr. 3.4 – Struktura sociálního pojištění v Italské republice

Zdroj: vlastní zpracování

Dá se konstatovat, že struktura sociálního pojištění v Italské republice je podobná systému v České republice.

3.2.5 Sociální zabezpečení OSVČ

Systém sociálního zabezpečení v Italské republice řídí dvě instituce, a to INAIL – Národní institut pro pojištění pracovních úrazů a INPS – Národní institut sociálního

zabezpečení. Národní institut pro pojištění pracovních úrazů (INAIL– L’Istituto Nazionale della Previdenza Sociale) se týká nemoci z povolání, zranění nebo úmrtí v práci. Institut vyplácí buď dočasné dávky nebo doživotní rentu v případě trvalého postižení nebo vyplácí pohřebné. Národní institut sociálního zabezpečení (dále jen INPS – L’Istituto Nazionale della Previdenza Sociale) je hlavní orgán důchodového systému a týká se většiny osob samostatně výdělečně činných ve veřejném i soukromém sektoru.⁷⁵ Systém byl založen v roce 1898 zřízením Národního sociálního fondu, který se týkal zdravotně postižených a stáří dělníků. Po mnoha změnách v roce 1943 vznikl nový a současný název – Národní institut sociálního zabezpečení.⁷⁶

Italský systém sociálního zabezpečení je financován z příspěvků na státní pojištění od zaměstnavatelů, OSVČ apod. OSVČ se musí registrovat k INPS pro odvod příspěvků.

Příspěvky OSVČ

Příspěvky jsou vypočteny ze součtu celkových příjmů, které byly vykázány pro účely daně z příjmu fyzických osob za rok, ke kterému se vztahují. Na některé kategorie OSVČ se vztahují zvláštní ustanovení. Kategoriemi se rozumí členové rodiny OSVČ, které se účastní výdělečné činnosti a jsou mladší 21 let. Tyto osoby hradí příspěvky v nižší sazbě. V následující tabulce jsou zobrazeny sazby příspěvků řemeslníků a obchodníků, kteří jsou součástí kapitoly šesté TUIR.

Tabulka č. 3.6 – Sazby příspěvků INPS⁷⁷

	Sazba pro řemeslníky	Sazba pro obchodníky
Osoby starší 21 let	24 %	24,09 %
Osoby mladší 21 let	21,45 %	21,54 %

Zdroj: vlastní zpracování

Pokud je příjem velmi nízký nebo nulový, tak minimální částka pro výpočet příspěvků činí 15 878 eur za rok. V takovém případě řemeslník nad 21 let zaplatí příspěvky ve výši 3 818,16 eur a obchodník 3 832,45 eur. Řemeslník mladší 21 let zaplatí příspěvky ve výši 3 413,27 eur a obchodník 3 447,56 eur. Všechny čtyři částky jsou ještě navíc zvýšeny

⁷⁵EVROPSKÁ KOMISE. Vaše práva v oblasti sociálního zabezpečení v IT. [online] Dostupné z: http://ec.europa.eu/employment_social/empl_portal/SSRinEU/Your%20social%20security%20rights%20in%20Italy_cs.pdf

⁷⁶ INPS. Archivio storico. [online] Dostupné z: <https://www.inps.it/nuovoportaleinps/default.aspx?itemdir=52243>

⁷⁷ MONEY.IT. Contributi INPS. [online] Dostupné z: <https://www.money.it/contributi-inps-artigiani-commercianti-2019-aliquote-scadenze-calcolo>

o příspěvek na mateřství ve výši 7,44 eur. Dalším stropem pro příjmy je částka 47 143 eur ročně. Po jejím překročení se sazby zvyšují o jeden procentní bod.

Tabulka č. 3.7 – Zvýšení sazeb příspěvků INPS⁷⁸

	Sazba pro řemeslníky	Sazba pro obchodníky
Osoby starší 21 let	25 %	25,09 %
Osoby mladší 21 let	22,45 %	22,54 %

Zdroj: vlastní zpracování

Poplatníci dle kapitoly páté TUIR musí také platit povinné příspěvky na sociální zabezpečení. Sazba je uvedena v následující tabulce.

Tabulka č. 3.8 – Sazba příspěvků INPS

	Sazba
OSVČ	25,72 %

Zdroj: vlastní zpracování

Minimální částka pro výpočet činí 15 878 eur za rok. A vypočítané odvody, které se odvíjí od tohoto minima se platí ve čtyřech splátkách:

- 1 splátka: 16. května 2019,
- 2. splátka: 20. srpna 2019,
- 3. splátka: 18. listopadu 2019,
- 4. splátka: 17. února 2020.

Příspěvky, které minimum přesahují, musejí být zaplacený před uplynutím lhůty pro placení daně z příjmů fyzických osob. Všechny jsou odváděny na základě modelu F24.⁷⁹

Pojištěnci, kteří ukončí samostatnou činnost, mohou platit příspěvky na sociální zabezpečení dobrovolně. Mohou si takovým způsobem zlepšit nárok na starobní důchod, tím že nadále přispívají.⁸⁰

⁷⁸ MONEY.IT. Contributi INPS. [online] Dostupné z: <https://www.money.it/contributi-inps-artigiani-commercianti-2019-aliquote-scadenze-calcolo>

⁷⁹ MONEY.IT. Contributi INPS. [online] Dostupné z: <https://www.money.it/contributi-inps-artigiani-commercianti-2019-aliquote-scadenze-calcolo>

⁸⁰ EVROPSKÁ KOMISE. Vaše práva v oblasti sociálního zabezpečení v IT. [online] Dostupné z: http://ec.europa.eu/employment_social/empl_portal/SSRinEU/Your%20social%20security%20rights%20in%20Italy_cs.pdf

Dávky sociálního zabezpečení

Podobně jako v České republice existují v Itálii sociální dávky. První jsou peněžité dávky v nemoci. Představují náhradu platu v důsledku nemoci a vyplácejí se od čtvrtého dne po zahájení nemoci. Další jsou dávky v mateřství a otcovství, které pokrývají dovolenou, na kterou mají těhotné nárok. Otec má nárok v případě úmrtí matky nebo závažného onemocnění matky. Dávky v invaliditě jsou určeny pro osoby se sníženou pracovní schopností nebo pro osoby s úplnou a trvalou neschopností vykonávat činnost. Patří sem také starobní důchody a dávky, dávky pro pozůstalé, dávky při pracovních úrazech a nemocích z povolání, rodinné dávky a také dávky v případě nezaměstnanosti.

3.2.6 Zdravotní pojištění OSVČ

V Italské republice byla v roce 1978 zřízena Národní zdravotní služba NHS – „National Health Service“ neboli SSN – „Servizio Sanitario Nazionale“ dle zákona č. 833 z prosince 1978.⁸¹ Je organizována na základě ministerstva zdravotnictví a její součástí je ASL – „Azienda sanitaria locale“, což jsou zdravotní střediska, u kterých je nutno se registrovat pro poskytnutí zdravotní péče v místě svého bydliště.

Každý občan se musí registrovat u SSN a po registraci získá svůj průkaz zdravotního pojištění, tzv. Tessera Sanitaria. Pro všechny existuje základní péče LEA – „Livelli essenziali di assistenza“, na kterou má nárok každý a zpoplatněna není. Jedná se například o sociální zdravotní pomoc, naléhavé zásahy v nouzi, běžnou a denní asistenci apod. Tuto základní péči musí poskytovat všechny regiony. Dále existují lékařské služby, které zpoplatněny jsou. Každý, kdo se registruje k SSN, má možnost si vybrat ve svém regionu svého ošetřujícího lékaře, který má smlouvu s SSN.⁸²

Mimo národní zdravotní službu, která poskytuje bezplatné lékařské služby existuje doplňková zdravotní péče neboli soukromá zdravotní péče. Byla vytvořena kvůli nedostatkům veřejné zdravotní služby. Hlavními nedostatky jsou dlouhé čekací doby na lékařské vyšetření.

⁸¹ Legge 833/1978. [online] Dostupné z: https://www.gazzettaufficiale.it/atto/serie_generale/caricaDettaglioAtto/originario?atto.dataPubblicazioneGazzetta=1978-12-28&atto.codiceRedazionale=078U0833&elenco30giorni=false

⁸² EVROPSKÁ KOMISE. Vaše práva v oblasti sociálního zabezpečení v IT. [online] Dostupné z: http://ec.europa.eu/employment_social/empl_portal/SSRinEU/Your%20social%20security%20rights%20in%20Italy_cs.pdf

Financování zdravotní péče

Dle legislativního nařízení č. 56/2000 jsou vymezeny zdroje financování SSN. Prvním zdrojem příjmů zdravotní péče jsou poplatky za lístky (recepty) občanů a výnosy plynoucí z vnitropodnikových činností zaměstnanců zdravotních pojišťoven. Do poplatků za lístky patří ambulantní asistenční služby, služby první pomoci s určitými výjimkami, které zpoplatněny nejsou a dále sem patří lázeňská léčba.

Druhým zdrojem příjmů je tzv. obecné zdanění regionů. Patří sem IRAP neboli regionální daň z výrobních činností. Jedná se o místní daň, kterou musí platit podnikatelé, OSVČ atd. Její sazba je stanovena dle určitého regionu.⁸³ Základ daně tvoří čistou přidanou hodnotu, tedy hodnotu zboží a služeb, které jsou vyrobeny za určitou dobu. Patří sem také dodatečná daňová sazba daně z příjmů fyzických osob (IRPEF), která je také stanovena dle určitého regionu.⁸⁴

Třetí zdroj příjmů je z regionů se zvláštním postavením. Jedná se o autonomní provincie Trento a Bolzano, Sicílii, Sardinii a Friulli-Venezia Giulia. Regiony mají vlastní autonomii neboli svá vlastní pravidla a zákony, především ve zdravotnictví, školství a infrastruktuře.

Čtvrtým zdrojem financování je státní rozpočet. Příjmy SSN tvoří daň z přidané hodnoty, spotřební daně na pohonné hmoty a Fond národního zdraví, který se týká sicilských krajů.⁸⁵

⁸³ FINANZE.GOV.IT. IRAP. [online] Dostupné z: <http://www.finanze.gov.it/opencms/it/fiscalita-regionale-e-locale/irap/AliquoteApplicabili/>

⁸⁴ FINANZE.GOV.IT. Addizionale regionale all'IRPEF [online] Dostupné z: <http://www1.finanze.gov.it/finanze/2/dipartimentopolitichefiscali/fiscalitalocale/addregirpef/sceltaregione.htm>

⁸⁵ PARLAMENTO ITALIANO. [online] Dostupné z: https://temi.camera.it/leg18/post/pl18_app_la_composizion_e_dei_finanziamenti_del_fabbisogno_sanitario_nazionale.html

4 Praktická aplikace

Náplň praktické části diplomové práce vychází z údajů teoretické části a bude se zabývat odlišnostmi ve zdanění příjmů OSVČ na základě konkrétních příkladů. První z nich se týká zdanění v České republice, druhý je zaměřen na daňovou zátěž ve Slovenské republice a v posledním příkladu bude stanovena daňová povinnost v Italské republice.

4.1 Představení podnikatele v České republice

Osobou samostatně výdělečně činnou neboli podnikatelem je fyzická osoba, která provozuje účetní a daňové poradenství, jako činnost hlavní. To znamená, že podniká na základě živnostenského oprávnění. Živnost je činnost provozovaná soustavně a samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku v podmínkách živnostenského zákona. K ohlášení živnosti došlo v roce 2015 na základě jednotného registračního formuláře pro fyzické osoby. Náplní této vázané živnosti je poskytování rad při vedení účetnictví a daňové evidence v rámci právních předpisů. Zejména v otázkách používání účetních metod, vyhotovení účetních dokladů, sestavování účtového rozvrhu, účtování v účetních knihách, sestavování účetní závěrky, konsolidované účetní závěrky, přílohy k účetní závěrce a daňového přiznání. Činností je také zpracování návodu pro systém vedení účetnictví nebo vedení daňové evidence. Účetní poradenství spadá do živností vázaných.

Fyzickou osobu je pan Novák a pro účely diplomové práce se jedná o fiktivní osobu. Výchozím obdobím pro výpočet daňového zatížení podnikatele je rok 2018. Právními předpisy pro výpočty jsou české zákony, které se týkají daně z příjmů a zákonných odvodů.

Podnikatel poskytl bezúplatné plnění nadaci Dobrý Anděl v hodnotě 10 000 Kč. Pan Novák je ženatý a má dvě děti. Syna, kterému jsou dva roky. Dcera studuje střední školu a má osmnáct let. Manželka nepracuje, ale pobírá rodičovský příspěvek ve výši 18 000 Kč. Kromě příjmů z podnikání nemá pan Novák žádné příjmy. Pro účely zdravotního pojištění a sociálního pojištění je nutné zmínit, že samostatná činnost je vykonávána po celých dvanáct měsíců v kalendářním roce 2018.

Výpočty DPFO (skutečné výdaje)

Jestliže se podnikatel rozhodne uplatnit prokazatelně vynaložené výdaje na zajištění a udržení příjmů, musí znát hodnotu skutečných příjmů a výdajů. Pan Novák dosáhl v roce 2018 příjmů ve výši 980 800 Kč. Jeho skutečné výdaje činily 350 000 Kč. Rozdíl mezi příjmy a výdaji je 630 800 Kč. Tento rozdíl je i základem daně.

Zákon o daních z příjmů umožňuje optimalizovat daňovou povinnost poplatníka dle § 15 o tzv. nezdanitelné části základu daně. Pan Novák poskytl nadaci bezúplatné plnění ve výši 10 000 Kč. Dle ZDP si může odečíst od základu daně minimálně 2 % anebo minimálně 1 000 Kč. Maximálně však 15 % ZD. Uvedená částka bezúplatného plnění splňuje daná kritéria, tzn. poplatník si může nezdanitelnou částku uplatnit.

$$630\,800 - 10\,000 = 620\,800 \text{ Kč}$$

Základ daně po odečtení nezdanitelné části činí 620 800 Kč. Dále dle § 16 ZDP musí poplatník ZD zaokrouhlit na celá sta dolů. V jeho případě může zůstat v částce 620 800 Kč. Tentýž § řeší sazbu daně z příjmů, která je 15 %. Pro zjištění daně je zapotřebí vynásobit zjištěný ZD příslušnou sazbou daně.

$$620\,800 * 15 \% = 93\,120 \text{ Kč}$$

Daň z příjmů fyzických osob je ve výši 93 120 Kč. Následně si může FO odečíst slevy na dani dle § 35ba ZDP. Pana Nováka se týká základní sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč. Také si může uplatnit slevu na manželku ve výši 24 840. Podmínkou je, že manžel či manželka nesmějí mít příjmy vyšší než 68 000 Kč za rok. Manželka pana Nováka má pouze rodičovský příspěvek ve výši 18 000 Kč, ale ten se do příjmů nezahrnuje. Celkové slevy na dani po sečtení činí 49 680 Kč.

$$93\,120 - 49\,680 = 43\,440 \text{ Kč}$$

Výše daňové povinnosti po uplatnění slev činí 43 440 Kč. ZDP dle § 35c obsahuje daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti. Pan Novák má dvě děti, syna, kterému jsou 2 roky a dceru, které je 18 let. Výše slevy na první dítě je výši 15 204 Kč ročně a výše slevy na druhé dítě je 19 404 Kč ročně.

$$43\,440 - 15\,204 - 19\,404 = 8\,832 \text{ Kč}$$

Výsledná daňová povinnost pana Nováka činí 8 832 Kč. Rekapitulaci výpočtů uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 4.1 – Daň z příjmů při uplatnění skutečných výdajů v ČR

Příjmy dle § 7	980 800 Kč
Výdaje související s příjmy dle § 7	- 350 000 Kč
Rozdíl příjmů a výdajů	630 800 Kč
Základ daně	630 800 Kč
NČZD (bezúplatné plnění)	- 10 000 Kč
ZD upravený o NČZD	620 800 Kč
ZD zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	620 800 Kč
Daň z příjmů FO – 15 %	93 120 Kč
Sleva na poplatníka dle § 35ba	- 24 840 Kč
Sleva na manželku dle § 35ba	- 24 840 Kč
Daň po slevách	43 440 Kč
Daňové zvýhodnění dle § 35c (1. dítě)	- 15 204 Kč
Daňové zvýhodnění dle § 35c (2. dítě)	- 19 404 Kč
Výsledná daňová povinnost	8 832 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočty DPFO (výdaje % z příjmů)

Pan Novák se může rozhodnout pro uplatnění výdajů procentem z příjmů. Musí postupovat dle ZDP § 7, odstavce 7, který říká, pokud poplatník neuplatní výdaje skutečné, může uplatnit výdaje procentem z příjmů. V takovém případě může poplatník vést pouze evidenci o příjmech a pohledávkách, které plynou z jeho činnosti. Vzhledem k tomu, že pan Novák poskytuje poradenství při vedení účetnictví a daní, jedná se o neřemeslnou živnost, tak může uplatnit výdaje ve výši 60 % z příjmů. Nejvýše to může být částka 600 000 Kč. Poplatníkovi příjmy činí 980 800 Kč a výdaje:

$$980\,800 \cdot 60\% = 588\,480 \text{ Kč}$$

Výdaje procentem z příjmů jsou 588 480 Kč. Zahrnují veškeré výdaje poplatníka vynaložené v souvislosti s dosahováním příjmů ze samostatné činnosti. Splňují i hranici pro maximální výši 600 000 Kč. Základ daně poplatníka je:

$$980\,800 - 588\,480 = 392\,320 \text{ Kč}$$

Od základu daně 392 320 Kč si může poplatník odečíst nezdanitelnou část ZD, tedy bezúplatné plnění. Stejně jako v případě uplatnění skutečných výdajů. Částka činí 10 000 Kč.

$$392\,320 - 10\,000 = 382\,320 \text{ Kč}$$

Po odečtení bezúplatného plnění je základ daně 382 320 Kč. Stejně jako v předchozím případě se musí dle § 16 ZDP zaokrouhlit ZD na celá sta dolů a vynásobit sazbou daně 15 %. Po zaokrouhlení činí ZD 382 300 Kč a daň:

$$382\,300 * 15 \% = 57\,345 \text{ Kč}$$

Daň je ve výši 57 345 Kč. Následně se odečtou slevy na dani, a to na poplatníka ve výši 24 840 Kč a na manželku ve výši 24 840 Kč, tedy 49 680 Kč.

$$57\,345 - 49\,680 = 7\,665 \text{ Kč}$$

Daňová povinnost po uplatnění slev činí 7 665 Kč. S panem Novákem žijí ve společné domácnosti i dvě děti, na které si uplatní slevu na vyživující dítě, a to ve výši 15 204 Kč na první dítě a 19 404 Kč na druhé dítě.

$$7\,665 - 15\,204 - 19\,404 = 0 \text{ Kč}$$

Z výsledku bylo zjištěno, že daňová povinnost poplatníka je 0 Kč. Vznikl mu přeplatek na dani neboli daňový bonus ve výši 26 943 Kč. Musí činit alespoň 100 Kč, maximálně však 60 300 Kč dle § 35c, odstavce 3 ZDP. Podle stejného §, ale odstavce 4, si může poplatník daňový bonus uplatnit, jestliže měl příjem alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy, tedy 80 100 Kč, což bylo splněno. Rekapitulace výpočtu je zobrazena v následující tabulce.

Tabulka 4.2 – Daň z příjmů při uplatnění výdajů % z příjmů v ČR

Příjmy dle § 7	980 800 Kč
Výdaje dle § 7 (60 % z příjmů)	- 588 480 Kč
Rozdíl příjmů a výdajů	392 320 Kč
Základ daně	392 320 Kč
NČZD (bezúplatné plnění)	- 10 000 Kč
ZD upravený o NČZD	382 320 Kč
ZD zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	382 300 Kč
Daň z příjmů FO – 15 %	57 345 Kč
Sleva na poplatníka dle § 35ba	- 24 840 Kč
Sleva na manželku dle § 35ba	- 24 840 Kč
Daň po slevách	7 665 Kč
Daňové zvýhodnění dle § 35c (1. dítě)	- 15 204 Kč
Daňové zvýhodnění dle § 35c (2. dítě)	- 19 404 Kč
Výsledná daňová povinnost	0 Kč
Daňový bonus	26 943 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Dle výše uvedených výpočtů je zřejmé, že pro pana Nováka je mnohem výhodnější uplatňovat výdaje procentem z příjmů. Poplatníkovi nevznikla žádná daňová povinnost, ale naopak mu bude vrácen daňový bonus ve výši 26 943 Kč. To však neznamená, že pan Novák nemá svůj příjem daňově zatížen. OSVČ musí ze svého příjmu odvádět zákonné odvody, kterými jsou zdravotní pojištění a sociální zabezpečení.

Výpočet sociálního pojistného

OSVČ mají povinnou účast na důchodovém pojištění v případě, že jejich výdělečná činnost je považována za hlavní. Musejí odvádět platbu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Daňovým základem pana Nováka je částka 392 320 Kč. Je to rozdíl příjmů a výdajů procentem z příjmů. Pro tento výpočet se podnikatel rozhodl, protože mu nevznikla žádná povinnost k dani z příjmů. Vyměřovacím základem je 50 % daňového základu:

$$392\,320 \cdot 50 \% = 196\,160 \text{ Kč}$$

V tomto kroku je nutné posoudit, zda vyměřovací základ dosahuje alespoň minima. Minimální VZ je $\frac{1}{4}$ průměrné mzdy, což činí 8 175 Kč/měsíc a 98 100 Kč/rok. Z toho vyplývá, že VZ 196 160 Kč je vyšší než minimální VZ 98 100 Kč. Také existuje maximální vyměřovací základ, který je 48násobek průměrné mzdy, tedy 1 569 552 Kč/rok. Podnikatelův VZ nedosahuje maximálního VZ, proto se použije částka 196 160 Kč. Pojistné na sociální zabezpečení činí 29,2 % pro OSVČ.

$$196\,160 \cdot 29,2 \% = 57\,279 \text{ Kč}$$

Sociální zabezpečení je ve výši 57 278,72 Kč a po zaokrouhlení na celé koruny nahoru 57 279 Kč. Podnikatel zde odvádí 28 % na sociální zabezpečení, tedy částku 54 925 Kč a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti, tedy 2 354 Kč. Dohromady po součtu vzniká částka 57 279 Kč. OSVČ neodvádí celou částku pojistného, ale platí ji formou záloh měsíčně.

$$57\,279/12 = 4\,773 \text{ Kč}$$

Měsíční záloha tedy činí 4 773 Kč. Celkový přehled výpočtů je zobrazen v následující tabulce.

Tabulka č. 4.3 – Sociální pojistné OSVČ v ČR

Daňový základ	392 320 Kč
Vyměřovací základ (50 % DZ)	196 160 Kč
Sociální zabezpečení (28 %)	54 925 Kč
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (1,2 %)	2 354 Kč
Pojistné na SP celkem (29,2 %)	57 279 Kč
Zálohy (měsíční)	4 773 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet zdravotního pojištění

Pro OSVČ je rovněž povinné se účastnit zdravotního pojištění a odvádět měsíční zálohy, jelikož provádí samostatně výdělečnou činnost jako hlavní. Daňovým základem je částka 392 320 Kč stejně jako u sociálního pojištění. Vyměřovacím základem je 50 % daňového základu:

$$392\,320 \cdot 50 \% = 196\,160 \text{ Kč}$$

Výsledná částka je 196 160 Kč. Následně je důležité porovnat tuto hodnotu s tzv. minimálním vyměřovacím základem, který je určen jako dvanáctinásobek poloviny průměrné měsíční mzdy, tedy 196 194 Kč. Z toho vyplývá, že pan Novák bude počítat pojistné z minimálního vyměřovacího základu, jelikož částka 196 160 Kč je menší. Pojistné činí 13,5 % z vyměřovacího základu:

$$196\,194 \cdot 13,5 \% = 26\,486,19 \text{ Kč}$$

Výsledek činí 26 486,19 Kč a po zaokrouhlení na celé koruny nahoru 26 487 Kč. Jak již bylo uvedeno, poplatník je povinen odvádět měsíční zálohy:

$$26\,487/12 = 2\,207,25 \text{ Kč}$$

Pan Novák bude odvádět měsíčně 2 207,25 Kč, po zaokrouhlení na celé koruny nahoru 2 208 Kč na zálohách. Rekapitulaci výpočtů zobrazuje následující tabulka:

Tabulka č. 4.4 – Zdravotní pojištění OSVČ v ČR

Daňový základ	392 320 Kč
Vyměřovací základ (50 % DZ)	196 160 Kč
Minimální vyměřovací základ	196 194 Kč
Určený vyměřovací základ	196 194 Kč
Pojistné na ZP (13,5 %) z minimálního vyměřovacího základu	26 487 Kč
Zálohy (měsíční)	2 208 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Představení podnikatele ve Slovenské republice

Osobou samostatně výdělečně činnou neboli podnikatelem je stejně jako v ČR fyzická osoba, která provozuje účetní a daňové poradenství. FO je pan Tóth, který podniká na základě živnostenského oprávnění. Jelikož je diplomová práce zaměřena na komparaci daňového zatížení, výpočty budou vycházet ze stejných údajů, které byly použity pro Českou republiku.

Výchozím obdobím pro výpočet daňového zatížení je rok 2019. Právními předpisy pro výpočet jsou slovenské zákony, které se týkají daně z příjmů a zákonných odvodů. V obou státech jsou odlišné měny, pro účely výpočtu a zjednodušení je v celé kapitole používán jednotný kurz 1 euro = 26 Kč.

Stejně jako v ČR i slovenský podnikatel, pan Tóth poskytl finanční dar neziskové organizaci (nadaci) v hodnotě 384,62 eur (10 000 Kč), který zatím nezahrnul do výdajů a bude jej zohledňovat až při výpočtu výsledné daňové povinnosti.

Poplatník je ženatý a má dvě děti. Syna, kterému jsou dva roky a dceru, které je osmnáct let. Manželka nepracuje, ale pobírá rodičovský příspěvek ve výši 692,31 eur (18 000 Kč).

Z hlediska zákonných odvodů nastává velký rozdíl oproti České republice, protože zálohy na sociální i zdravotní pojištění jsou ve Slovenské republice daňově uznatelným výdajem, ale při výpočtu výsledné daňové povinnosti budou již zahrnuty v celkových výdajích.

Výpočet DPFO (skutečné výdaje)

Podnikatel si stejně jako v ČR může ve Slovenské republice uplatnit výdaje sloužící k dosažení, zajištění a udržení příjmů, tedy skutečné výdaje. Pan Tóth měl v roce 2018 celkové příjmy ve výši 37 723,07 eur a celkové výdaje ve výši 13 461,53 eur. Z toho vyplývá, že daňový základ neboli rozdíl mezi příjmy a výdaji dle § 17 ZDP činí 24 261,54 eur.

Rozdíl mezi příjmy a výdaji je tedy dílčím daňovým základem dle § 6 ZDP. Tento rozdíl se následně upravuje o sumy, které se buď zahrnují nebo nezahrnují do základu daně. Podnikatel poskytl finanční dar nadaci ve výši 384,72 eur. Toto bezúplatné plnění je dle slovenské legislativy daňově neuznatelné a jelikož ho poplatník zatím nezahrnul do svých výdajů, musí následně svůj ZD o něj zvýšit.

$$24\,261,54 + 384,72 = 24\,646,26 \text{ eur}$$

Po úpravě činí DZD 24 646,26 eur. Dále zákon umožňuje odečíst nezdanitelné části základu daně dle § 11 ZDP. Jako první si může uplatnit NČZD na poplatníka. Zjišťuje se jako 100násobek životního minima. Touto částkou je 20 507 eur. ZD poplatníka je vyšší a v tomto případě se nezdanitelná částka určí jako rozdíl 44,2násobku životního minima a $\frac{1}{4}$ ZD.

$$(44,2 * 205,07) - (24\,646,26 * 0,25) = 2\,902,53 \text{ eur}$$

Nezdanitelná část základu daně na poplatníka je 2 902,53 eur. Další NČZD je na manželku. Výše závisí na základu daně poplatníka, příjmu manželky a životním minimu. ZD poplatníka je nižší než částka 36 256,37 eur a manželka nemá žádné zdanitelné příjmy. Rodičovský příspěvek se do tohoto příjmu nezahrnuje. Po shrnutí těchto kritérií je výše NČZD 3 937,35 eur. Základ daně po odečtení NČZD na poplatníka a manželku je:

$$24\,646,26 - 2\,902,53 - 3\,937,35 = 17\,806,38 \text{ eur}$$

Následně se vypočítá daň z příjmů dle daňové sazby. Jestliže je ZD nižší nebo roven 176,8násobku životního minima, tedy částce 36 256,38, tak výše daňové sazby je 19 %. Toto kritérium ZD poplatníka splňuje a daň z příjmů je:

$$17\,806,38 * 19 \% = 3\,383,21 \text{ eur}$$

ZDP, konkrétně § 33 umožňuje snížit daňovou povinnost ve formě daňového zvýhodnění na vyživované dítě. ZD musí být vyšší než 6násobek minimální mzdy, tedy 3 120 eur, což je splněno. Částka daňového zvýhodnění je měsíčně 22,17 eur a ročně 266,04 eur. Pan Tóth má dceru ve věku 18 let, na kterou uplatní daňové zvýhodnění ve výši 266,04 eur. Dále má syna, kterému jsou 2 roky, na kterého rovněž uplatní daňové zvýhodnění ve výši 266,04 eur. Celková sleva na děti činí:

$$266,04 + 266,04 = 532,08 \text{ eur}$$

$$3\,383,21 - 532,08 = 2\,851,13 \text{ eur}$$

Výsledná daňová povinnost slovenského poplatníka činí 2 851,13 eur. Celkový přehled výpočtů je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 4.7 – Daň z příjmů při uplatnění skutečných výdajů v SR

Příjmy dle § 6	37 723,07 eur
Výdaje související s příjmy dle § 6	- 13 461,53 eur
Rozdíl příjmů a výdajů	24 261,54 eur
Daňově neuznatelný výdaj (finanční dar)	384,72 eur
DZD § 6	24 646,26 eur
NČZD na poplatníka	- 2 902,53 eur
NČZD na manželku	- 3 937,35 eur
ZD	17 806,38 eur
Daň z příjmů FO – 19 %	3 383,21 eur
Daňové zvýhodnění na dvě děti	- 532,08 eur
Výsledná daňová povinnost	2 851,13 eur

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet DPFO (výdaje % z příjmů)

Pan Tóth má možnost si dle § 6 ZDP uplatnit výdaje procentem z příjmů, a to ve výši 60 % z úhrnu příjmů z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti. Nejvýše však 20 000 eur za celé zdaňovací období. Celkové příjmy daňového poplatníka jsou 37 723,07 eur.

$$37\,723,07 * 60 \% = 22\,633,84 \text{ eur}$$

60 % tedy činí 22 633,84 eur. Pan Tóth si může uplatnit pouze částku výdajů ve výši 20 000 eur z celkových příjmů. ZD tedy je:

$$37\,723,07 - 20\,000 = 17\,723,07 \text{ eur}$$

Podnikatel poskytl finanční dar nadaci ve výši 384,72 eur. Toto bezúplatné plnění je dle slovenské legislativy daňově neuznatelné a poplatník jej zahrnul do svých výdajů, musí tedy o tuto částku základ daně zvýšit.

$$17\,723,07 + 384,72 = 18\,107,79 \text{ eur}$$

Následuje odečet nezdanitelných částí základu daně, které se musí upravit, jelikož je vytvořen nový daňový základ, 17 723,07 eur. Pro uplatnění NČZD na poplatníka se musí porovnat s 100násobkem životního minima, tedy s částkou 20 507 eur. ZD poplatníka je nižší, proto je výpočet NČZD 19,2násobek životního minima, tedy 3 937,35 eur. Stejná částka NČZD je i na manželku, tedy 3 937,35 eur. ZD upravený o tyto částky činí:

$$18\,107,79 - 3\,937,35 - 3\,937,35 = 10\,233,09 \text{ eur}$$

Daňová sazba činí 19 % ze ZD:

$$10\,233,09 * 19 \% = 1\,944,29 \text{ eur}$$

Poslední úprava je daňové zvýhodnění na dítě. Poplatník má celkem dvě děti, na které si může odečíst 532,08 eur.

$$1\,944,29 - 532,08 = 1\,412,21 \text{ eur}$$

Celková daňová povinnost poplatníka činí 1 412,21 eur. Rekapitulace uvedených výpočtů je uvedena v následující tabulce:

Tabulka č. 4.7 – Daň z příjmů při uplatnění výdajů % z příjmů v SR

Příjmy dle § 6	37 723,07 eur
Výdaje dle § 6 (60 % z příjmů)	22 633,84 eur
Uplatněné výdaje	- 20 000,00 eur
Rozdíl příjmů a výdajů	17 723,07 eur
Daňově neuznatelný výdaj (finanční dar)	384,72 eur
DZD § 6	18 107,79 eur
NČZD na poplatníka	- 3 937,35 eur
NČZD na manželku	- 3 937,35 eur
ZD	10 233,09 eur
Daň z příjmů FO – 19 %	1 944,29 eur
Daňové zvýhodnění na dvě děti	- 532,08 eur
Výsledná daňová povinnost	1 412,21 eur

Zdroj: vlastní zpracování

Dle výše uvedených výpočtů je zcela jasné, že v případě podnikání pana Tótha je výhodnější uplatnit výdaje procentem z příjmů, jelikož mu vyšla nižší daňová povinnost ve výši 1 412,21 eur.

Výpočet zdravotního pojištění

Rozhodným obdobím pro výpočet zdravotního pojištění v roce 2018. Příjmy podnikatele byly v roce 2018 – 980 800 Kč, v přepočtu 37 723,07 eur. Výdaje byly v roce 2018 – 350 000 Kč, v přepočtu 13 461,53 eur. Základ daně činil 630 800 Kč, tedy 24 261,54 eur. Povinnost placení pojistného vzniká, pokud příjem OSVČ byl větší než 12násobek 50 % průměrné měsíční mzdy za kalendářní rok, který dva roky předchází, kalendářnímu roku, za který se platí pojistné. Průměrná měsíční mzda na Slovensku dosáhla v roce 2017 954 eur, výpočet je:

$$(954/2) * 12 = 5 724 \text{ eur}$$

To znamená, že částka 24 261,54 eur je vyšší než hranice 5 724 eur, z toho vyplývá, že pan Tóth bude pojistné odvádět.

Pro výpočet pojistného je nutné zjistit vyměřovací základ. A to tak, že k základu daně se připočte zaplacené pojistné a tato suma se vydělí koeficientem 1,486. Výše odvodů se také

odvívá od minimálního vyměřovacího základu, který se zjistí na základě průměrné mzdy v hospodářství Slovenské republiky. Minimální vyměřovací základ představuje 50 % průměrné mzdy, tedy 477 eur. Maximální vyměřovací základ byl zrušen, stejně jako v České republice. Výpočet je následující:

$$(24\,261,54/1,486) / 12 = 1\,360,56 \text{ eur}$$

Měsíční vyměřovací základ činí 1 360,56 eur a je vyšší než minimální vyměřovací základ, tedy částka 477 eur. Sazba zdravotního pojištění činí 14 %.

$$1\,360,56 * 14 \% = 190,48 \text{ eur.}$$

Výše pojistného je 190,48 eur za měsíc, tedy 2 285,76 eur za rok. Celkový přehled výpočtů je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 4.5 – Zdravotní pojištění OSVČ v SR

Daňový základ	24 261,54 eur
Minimální vyměřovací základ	477,00 eur
Určený vyměřovací základ	1 360,56 eur
Měsíční pojistné (14 %)	190,48 eur
Celkové pojistné za rok	2 285,76 eur

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet sociálního pojistného

Pro sociální pojistné platí stejný daňový základ jako u zdravotního pojištění, tedy 24 261,54 eur. Také zde platí stejný výpočet pro vyměřovací základ, kterým je podíl jedné dvanáctiny základu daně z příjmů a koeficientu 1,486. Je to tedy částka 1 360,56 eur. Minimálním vyměřovacím základem je 50 % průměrné mzdy, tedy 477 eur. Rozdílem od ZP je, že zde platí maximální vyměřovací základ. Zjistí se jako 7násobek průměrné mzdy, tedy 6 678 eur.

Celková procentní výše odvodů je 33,15 %. V následující tabulce jsou vidět jednotlivé částky, které musí být odvedeny na nemocenské pojištění, starobní pojištění, invalidní pojištění a na rezervní fond solidarity.

Tabulka 4.6 – Sociální pojistné OSVČ v SR

Daňový základ	24 261,54 eur
Vyměřovací základ	1 360,56 eur
Minimální vyměřovací základ	477,00 eur
Maximální vyměřovací základ	6 678,00 eur
Určený vyměřovací základ	1 360,56 eur
Měsíční nemocenské pojištění (4,4 %)	59,86 eur
Měsíční starobní pojištění (18 %)	244,90 eur
Měsíční invalidní pojištění (6 %)	81,63 eur
Měsíční příspěvek do rezervního fondu solidarity (4,75 %)	64,63 eur
Měsíční pojistné celkem (33,15 %)	451,02 eur
Celkové pojistné za rok	5 412,24 eur

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Představení podnikatele v Italské republice

Osobou samostatně výdělečně činnou neboli podnikatelem je stejně jako v ČR a SR fyzická osoba, která provozuje účetní a daňové poradenství. FO je pan Rovazzi, který je osobou samostatně výdělečně činnou dle kapitoly páté TUIR. Poplatník sídlí v oblasti Benátsko, v obci Valle di Cadore. Z důvodu zaměření diplomové práce na komparaci daňového zatížení, výpočty budou vycházet ze stejných údajů, které byly použity pro Českou a Slovenskou republiku.

To znamená, že výchozím obdobím pro výpočet daňového zatížení je rok 2019. Právními předpisy pro výpočet jsou italské zákony, které se týkají daně z příjmů a zákonných odvodů. Stejně jako ve Slovenské republice byla odlišná měna od České republiky, tak i v Italské republice je toto odlišení. Pro účely výpočtu a zjednodušení je použit stejný kurz, jako pro Slovenskou republiku 1 euro = 26 Kč.

Také italský podnikatel, pan Rovazzi poskytl finanční dar italské náboženské instituci v hodnotě 384,62 eur.

Poplatník je ženatý a má dvě děti. Syna, kterému jsou dva roky a dceru, které je osmnáct let. Manželka nepracuje, ale pobírá rodičovský příspěvek ve výši 692,31 eur (18 000 Kč).

Z hlediska zákonných odvodů nastává opět velký rozdíl, a to nejen oproti České republice, ale i oproti Slovenské republice. Příspěvky na sociální pojištění jsou podobně jako ve Slovenské republice „daňově uznatelné“ až po zaplacení a mohou se odečíst od základu daně ve formě odpočtu. Při výpočtu výsledné daňové povinnosti budou již v základu daně z předchozího období zohledněny. V Itálii neexistují povinné příspěvky na zdravotní pojištění,

ale poplatníci si mohou platit navíc dobrovolné zdravotní pojištění u soukromých lékařů. Předpokladem tedy bude, že pan Rovazzi se žádného dobrovolného pojištění neúčastní a nebude platit žádné odvody na zdravotní pojištění.

Výpočty DPFO (skutečné výdaje)

Pan Rovazzi má příjmy stejně jako v České republice a Slovenské republice ve výši 37 723,07 eur. Podnikatel si může uplatnit výdaje sloužící k dosažení, zajištění a udržení příjmů, tedy skutečné výdaje ve výši 13 461,53 eur. Z toho vyplývá, že daňový základ neboli rozdíl mezi příjmy a výdaji činí 24 261,54 eur.

Rozdíl mezi příjmy a výdaji je základem daně, který se upravuje o odpočty dle článku 10 TUIR. Pan Rovazzi poskytl finanční dar náboženské instituci ve výši 384,72 eur. Výše odpočtu pro tyto instituce činí maximálně 1 032,91 eur, to znamená že poplatník si dar odečíst může.

$$24\,261,54 - 384,82 = 23\,876,72 \text{ eur}$$

ZD po odpočtu činí 23 876,72 eur. Dále se vypočítá daňová povinnost dle sazeb progresivního zdanění. Příjmy od 0 – 15 000 eur jsou zdaněny sazbou 23 % a částka přesahující 15 000 eur je zdaněna 27 %. To znamená, že 23 % z 15 000 eur činí 3 450 eur a částka přesahující je:

$$23\,876,72 - 15\,000 = 8\,876,72 \text{ eur}$$

Zbývající část 8 876,72 eur, která přesahuje 15 000 eur musí být zdaněna progresivní sazbou daně 27 %.

$$8\,876,72 * 27 \% = 2\,396,71 \text{ eur}$$

Výsledná, vypočtená daň je ve výši:

$$3\,450 + 2\,396,71 = 5\,846,71 \text{ eur}$$

Následně se může daňová povinnost snížit o slevy na dani. První je sleva na manželku, která se odvíjí od příjmů poplatníka snížených o skutečné výdaje, tedy částka 24 261,54 eur. Sleva na manželku činí 690 eur.

$$5\,846,71 - 690 = 5\,156,71 \text{ eur}$$

Daň snížená o slevu na manželku činí 5 156,71 eur. Druhá je sleva na dítě. Poplatník má celkem dvě děti. Pro dítě, které je mladší tří let činí teoretická sleva 1 220 eur a pro dítě, které je starší tří let činí teoretická sleva 950 eur. Dohromady 2 170 eur. Pro výpočet slevy je nutné zohlednit příjem poplatníka snížený o skutečné výdaje, tedy 24 261,54 eur.

$$2\,170 \times [(110\,000 - 24\,261,54) / 110\,000] = 2\,170 \times 0,7794 = 1\,691 \text{ eur}$$

Sleva na dani pro děti činí 1 691 eur a následně musí být odečtena od daně.

$$5\,156,71 - 1\,691 = 3\,465,71 \text{ eur}$$

Výsledná daň z příjmů fyzických osob (IRPEF) činí 3 465,71 eur. Poplatníci v Italské republice mají povinnost uhradit regionální přírážku, v závislosti na regionu, ve kterém sídlí. Dále také lokální přírážku v závislosti na obci, ve které sídlí. Poplatníkův region je Benátsko, ve kterém je sazba 1,23 %.⁸⁶ A obec se jmenuje Valle di Cadore, ve které je sazba 0,5 %.⁸⁷ Tyto dodatečné daně se vypočítají na základě celkového příjmu poplatníka sníženého o skutečné výdaje, tedy ze základu 24 261,54 eur.

$$24\,261,54 \times 1,23 \% = 298,42 \text{ eur}$$

$$24\,261,54 \times 0,5 \% = 121,31 \text{ eur}$$

Regionální přírážka činí 298,42 eur a lokální přírážka 121,31 eur. O tyto částky se musí zvýšit výsledná daň.

$$3\,465,71 + 298,42 + 121,31 = 3\,885,44 \text{ eur}$$

Výsledná daňová povinnost poplatníka činí 3 885,44 eur. Rekapitulace uvedených výpočtů je uvedena v následující tabulce.

⁸⁶ FINANZE.GOV.IT. Addizionale regionale all'IRPEF [online] Dostupné z: <http://www1.finanze.gov.it/finanze/2/dipartimentopolitichefiscali/fiscalitalocale/addregirpef/sceltaregione.htm>

⁸⁷ FINANZE.GOV.IT. Addizionale comunale all'IRPEF [online] Dostupné z: http://www1.finanze.gov.it/finanze/2/dipartimentopolitichefiscali/fiscalitalocale/addirpef_newDF/risultato.htm?lista=1&r=1&pagina=veneto.htm&pr=BL&cc=L590

Tabulka č. 4.7 – Daň z příjmů při uplatnění skutečných výdajů v IT

Příjmy	37 723,07 eur
Výdaje	13 461,53 eur
Rozdíl	24 261,54 eur
Odpočet (finanční dar)	- 384,82 eur
ZD	23 876,72 eur
Daň	5 846,71 eur
Sleva na manželku	- 690 eur
Sleva na děti	- 1 691 eur
Daň po slevách	3 465,71 eur
Regionální přírážka	298,42 eur
Lokální přírážka	121,31 eur
Výsledná daňová povinnost	3 885,44 eur

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočty DPFO (paušální daň)

Pan Rovazzi má možnost od 1. ledna 2019 využít paušální daň. Prvním krokem je klasifikace jeho činnosti dle kódu ATECO. Poplatník provozuje účetní a daňové poradenství a spadá pod kód 69.20.13⁸⁸ – služby auditorů, odborníků, poradců a dalších subjektů, kteří vykonávají činnosti v oblasti správy, účetnictví a daní. Aby mohl vypočítat paušální daň, potřebuje vědět výši koeficientu ziskovosti, který činí na základě kódu ATECO 78 % a výši jeho příjmů, tedy 37 723,07 eur.⁸⁹

$$37\,723,07 * 78 \% = 29\,424 \text{ eur}$$

Částka 29 424 eur představuje nový hrubý příjem poplatníka snížený o náklady, které jsou 8 299,07 eur (zbývajících 22 %). Jejich součástí jsou všechny vynaložené náklady, kromě zaplacených příspěvků na sociální zabezpečení z předchozího roku. Sazba paušální daně činí 15 %.

$$29\,424 * 15 \% = 4\,414 \text{ eur}$$

⁸⁸ CODICEATECO.IT. [online] Dostupné z: <https://www.codiceateco.it/categoria/servizi-forniti-da-revisori-contabili-periti-consulenti-ed-altri-soggetti-che-svolgono-attivita-in-materia-di-amministrazione-contabilita-e-tributi>

⁸⁹ FLEXTAX.IT. Coefficiente di redditività. [online] Dostupné z: <https://flectax.it/regime-forfettario-come-si-calcola-il-reddito-imponibile/>

Poplatník nemůže v tomto režimu využít žádných slev na dani ani nebude přičítat regionální a lokální přírůžku, jelikož se jedná o dodatečné daně k IRPEF. To znamená, že jeho výsledná daň z příjmů fyzických osob činí 4 414 eur. Rekapitulace výpočtů je uvedena v následující tabulce.

Tabulka č. 4.8 – Daň z příjmů při uplatnění paušální daně v IT

Skutečné příjmy	37 723,07 eur
Příjmy dle koeficientu ziskovosti (78 %)	29 424 eur
Daň	4 414 eur
Výsledná daňová povinnost	4 414 eur

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě výše uvedených výpočtů je nutné si položit otázku, jestli jsou paušální výdaje vyšší než výdaje skutečné? Skutečné výdaje jsou vyšší než paušální, to znamená, že pro poplatníka je určitě výhodnější použít výpočet se skutečnými výdaji. Také výsledná daňová povinnost při použití skutečných výdajů vychází nižší. Může to být způsobeno uplatněním slev na dani, které si v režimu paušální daně odečíst nelze. Z těchto důvodů si poplatník vybere výpočet daně z příjmů na základě uplatnění skutečných výdajů.

Výpočet sociálního pojistného

OSVČ jsou povinny hradit zákonné příspěvky na sociální zabezpečení. V případě pana Rovazzi činí sazba 25,72 %. Jelikož si poplatník vybral stanovení daně z příjmů fyzických osob na základě skutečných příjmů (37 723,07 eur) a výdajů (13 461,53), činí jeho základ pro výpočet pojistného 24 261,54 eur.

$$24\,261,54 \cdot 25,72 \% = 6\,240,07 \text{ eur}$$

Podnikatel musí odvést 6 240,07 eur na sociální pojištění. Přehled výpočtu je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 4.9 – Sociální pojistné OSVČ v IT

Skutečné příjmy	37 723,07 eur
Skutečné výdaje	13 461,53 eur
Vyměřovací základ	24 261,54 eur
Pojistné	6 240,07 eur
Výsledné roční pojistné	6 240,07 eur

Zdroj: vlastní zpracování

4.4 Komparace daňového zatížení v jednotlivých zemích

Podnikatelům v České republice, Slovenské republice a Italské republice byly vyčísleny daňové a odvodové povinnosti. I když se jednalo vždy o jinou fyzickou osobu, tak výpočty vycházely vždy ze stejných údajů. Z výše uvedeného je zřejmé, ve které zemi je pro podnikatele s takovými příjmy nejvýhodnější podnikat.

Osobou samostatně výdělečně činnou byla vždy fiktivní osoba, provozující účetní a daňové poradenství. Jako první byl pan Novák v České republice, který si mohl vybrat při výpočtu daně z příjmů FO, jestli uplatní skutečné výdaje nebo výdaje procentem z příjmů. Výhodnější bylo uplatnit výdaje procentem z příjmů, jelikož vyšla poplatníkovi nulová daňová povinnost, a naopak mu byl vrácen daňový bonus. Druhou OSVČ byl pan Tóth ve Slovenské republice, který si rovněž mohl vybrat mezi výpočtem daně na základě skutečných výdajů nebo výdajů procentem z příjmů. Obdobně bylo pro něj výhodnější si vybrat uplatnění výdajů procentem z příjmů, ale s tím rozdílem, že musel daň odvést. Třetí OSVČ byl pan Rovazzi v Italské republice, který mohl uplatnit buď výdaje skutečné nebo použít paušální daň. Pro poplatníka bylo výhodnější uplatnit skutečné výdaje, jelikož mu vyšla nižší daňová povinnost. Následující tabulka shrnuje přehled výsledné daně z příjmů a přehled zákonných odvodů. Výsledky byly přepočteny kurzem použitým při jednotlivých výpočtech 1 euro = 26 Kč.

Tabulka č. 4.10 – Přehled daňového zatížení OSVČ v ČR, SR a IT

	Český podnikatel	Slovenský podnikatel	Italský podnikatel
Daň z příjmů FO	0 Kč	36 717,46 Kč	101 021,44 Kč
Sociální pojištění	57 279,00 Kč	140 718,24 Kč	162 241,82 Kč
Zdravotní pojištění	26 487,00 Kč	59 429,76 Kč	–
Celkem	83 766,00 Kč	236 865,46 Kč	263 263,26 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Otázkou je, kde je z hlediska daně z příjmů fyzických osob nejvýhodnější pro daného poplatníka podnikat. Z výše uvedeného je zcela jasné, že pro OSVČ s příjmy 980 800 Kč je nejlepší podnikat v České republice a nejvyšší daňová zátěž je v Italské republice. Pokud by se podnikatel v ČR a SR rozhodl uplatnit skutečné výdaje, tak i v tomto případě vyšla daňová zátěž z hlediska daně z příjmů FO stejně. Tedy nejnižší v ČR – 8 832 Kč a nejvyšší v IT – 101 021,44 Kč.

Ve Slovenské republice by podnikatel uplatnil stejnou výši paušálních výdajů (60 %) jako v ČR, ale s jinou uplatnitelnou částkou, a to v přepočtu pouze 520 000 Kč (20 000 eur). Obecným rozdílem je odečet sociálního a zdravotního pojištění, o který si podnikatel v SR může snížit základ daně, což je výhodou oproti ČR, kde jsou tyto odvody daňově neuznatelné. Ale předpokladem při výpočtu bylo, že jsou již zahrnuty ve výdajích. Dále se při výpočtu zohledňoval poskytnutý finanční dar, který je dle slovenské legislativy daňově neuznatelný a zvýšil tak ZD. Daň z příjmů byla v SR vypočtena z nižšího základu daně, kvůli NČZD na poplatníka a na manželku. Její výsledná výše byla v přepočtu také nižší než v ČR, ale s pouhým rozdílem 6 793 Kč. To, ale neznamená, že to je vždy pravidlem, jelikož sazba daně v SR je 19 % a může dosáhnout i hodnoty 25 %, zatímco v ČR je 15 %. Výsledná daňová povinnost poplatníka v SR vyšla vyšší ve srovnání s ČR, kvůli slevám na dani a daňovému zvýhodnění na děti. Ani zákonné odvody nevyšly na Slovensku nižší. To je způsobeno rozdílným výpočtem a rozdílnými sazbami, které jsou v SR vyšší než v ČR.

V Italské republice bylo pro OSVČ výhodnější uplatnit skutečné výdaje. Protože při výpočtu daně paušální je nutné zhodnotit velikost výdajů a dále je velkou nevýhodou, že si FO nemohou odečíst různé odpochty a slevy na dani. Proto bylo lepší počítat s výdaji skutečnými. Poplatník si mohl odečíst od základu daně ve formě odpochtu zaplacené sociální

pojištění a náklady na zdravotní pojištění. Stejně jako v SR, bylo předpokladem, že tyto odpočty byly již ve výdajích zahrnuty. Znevýhodnění poplatníků v Itálii je zaviněno progresivním zdaněním. Nejvyšší sazba daně činí 43 % pro osoby s příjmy nad 75 000 eur a nejnižší sazba 23 %, což je i tak ve srovnání z ČR i SR více. Daň z příjmů dosáhla při výpočtu nejvyšší hodnoty. Obdoba je u slev na dani, které se také odvíjí od velikosti příjmu poplatníka. Jsou naopak regresivní, tedy s růstem příjmu klesají nebo dosahují až nulové hodnoty. Daň očištěná o slevy vyšla v přepočtu 90 108 Kč, což se přibližuje SR (73 654,36 Kč), pokud by si tam poplatník zvolil skutečné výdaje. V IT bylo nutno daň po slevách navýšit o regionální a lokální přírůstek v hodnotě 10 912,88 Kč, které navýšily výslednou daňovou povinnost na 101 021,44 Kč. Co se týká sociálního pojištění, vyšlo nejvyšší pro italského poplatníka. Zákonné zdravotní pojištění italský poplatník neodvádí, protože mu je poskytována základní zdravotní péče a není pojištěn dobrovolně. Celkově lze konstatovat, že výpočet daňové povinnosti byl o dost komplikovanější než výpočet v ČR. Jednoduché nebylo ani hledání potřebných hodnot a údajů z italských zdrojů. Veškeré informace byly většinou neúplné a někdy i nesprávné.

Daňové povinnosti mezi jednotlivými zeměmi, není vhodné obecně srovnávat v absolutních číslech. Je důležité se zaměřit na efektivní daňovou sazbu, jelikož zohledňuje například odpočty a slevy na dani. Využívá se jako nástroj k relativnímu porovnání daňové zátěže mezi státy a lze ji stanovit jako poměr mezi daní a základem daně. Efektivní daňová sazba poplatníků daně z příjmů FO v modelových příkladech je nejvyšší v Itálii ve výši 14,28 %, na Slovensku 7,97 % a v České republice je nulová.

Z výše uvedeného vyplývá, že pokud jsou zařazeny odpočty a slevy do systému zdanění, snižuje se skutečná daňová zátěž ve srovnání se sazbami nominálními. Výsledky také zobrazují, že nejvyšší efektivní sazba poplatníka je v Italské republice a nejnižší i nejméně výhodnější je pro daného poplatníka podnikat v České republice.

5 Závěr

Hlavním cílem diplomové práce byla komparace daňového zatížení osob samostatně výdělečně činných z hlediska daně z příjmů a zákonných odvodů v České republice, Slovenské republice a Italské republice. Srovnání bylo zobrazeno v teoretické části, která byla doplněna o výpočet daňové povinnosti modelových fyzických osob. Teoretickou částí se zabývala druhá a třetí kapitola a praktickou kapitola čtvrtá.

Druhá kapitola se zabývala Českou republikou. V úvodu byla charakterizována daňová soustava v rozdělení na daně přímé a nepřímé. Protože je diplomová práce zaměřena na daňovou zátěž fyzických osob, konkrétně OSVČ, tak byl zbytek kapitoly věnován právě jim. Příjmy poplatníků jsou zatíženy daní z příjmů fyzických osob. Kapitola se tedy zabývala její konstrukcí. Podrobněji se jí věnovala podkapitola 2.3 – Daňové zatížení OSVČ. Závěr kapitoly patřil systému sociálního pojištění. Jednalo se o sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, které poplatníci odvádějí ze svých příjmů.

Třetí kapitola popisovala daňovou zátěž v jednotlivých zemích, tedy ve Slovenské republice a v Italské republice. V úvodu byla charakterizována daňová kvóta, kvůli srovnání daňových zátěží států, a to s průměrem OECD. Nejvyšší připadla Itálii a nejnižší Slovensku, Česká republika vyšla lehce nad průměrem. Následně byla popsána daňová soustava Slovenské republiky, která se příliš neodlišovala systémem v ČR. Dále pokračovala analýza daně z příjmů fyzických osob a její konstrukce. Podrobněji byla věnována pozornost osobám samostatně výdělečně činným neboli „samostatne zárobkovo činným“ z hlediska zátěže jejich příjmů. Důraz byl kladen i na odlišnosti od České republiky, co se týká zejména nezdanitelných částí základu daně, sazeb daně, slev na dani, výpočtů vyměřovacích základů u odvodů sociálního a zdravotního pojištění apod. Druhá část kapitoly se věnovala Italské republice. Zejména daňové soustavě a fyzickým osobám s konkrétním zaměřením na OSVČ neboli „laboratori autonomi“. Vzhledem k harmonizaci daní, která probíhá v Evropské unii, zde nebyly značné rozdíly, co se týká systému zdanění příjmů oproti ČR a SR. Stejně jako u předchozích států, tak i v Itálii byla charakterizována konstrukce daně z příjmů, sociálního a zdravotního pojištění s upozorněním na odlišnosti.

Čtvrtá kapitola se zabývala částí praktickou s aplikací teoretických poznatků na konkrétních modelových příkladech. Vždy se jednalo o fiktivní a jinou osobu, ale se stejnými údaji, aby mohla být provedena komparace zdanění mezi státy. V České republice byl OSVČ pan Novák, ve Slovenské republice pan Tóth a v Italské republice pan Rovazzi. Činností poplatníků bylo provozování účetního a daňového poradenství s celkovými příjmy 980 800 Kč,

tedy 37 723,07 eur. Při výpočtu daně z příjmů FO byly vždy provedeny možnosti, jakým způsobem ji stanovit, aby bylo dosaženo co nejnižší daňové zátěže. Tím se rozumí, že v ČR i SR si mohl poplatník zvolit mezi uplatněním skutečných výdajů nebo výdajů procentem z příjmů a v IT mezi skutečnými výdaji a paušální daní. Daňová zátěž byla vyčíslena i na základě sociálního a zdravotního pojištění. Závěr čtvrté kapitoly byl věnován srovnání výpočtů v jednotlivých státech. Nejnižší daňová zátěž vyšla u OSVČ v České republice a nejvyšší u OSVČ v Italské republice, a to z pohledu uplatnění skutečných výdajů i výdajů procentem z příjmů. Avšak v ČR i SR se poplatník rozhodl uplatnit výdaje procentem z příjmů, zatímco pro poplatníka v IT byly výhodnější skutečné výdaje. Výsledná daňová povinnost fiktivního podnikatele v České republice byla nulová, kdežto u totožného podnikatele ve Slovenské republice dosáhla 1 412,21 eur (tj. 36 717,46 Kč) a v Italské republice 3 885,44 eur (tj. 101 021,44 Kč). Hlavním důvodem byla výše daňové sazby, která byla nejnižší v ČR (15 %), v SR (19 %) a v IT nejvyšší, protože se část příjmů musela zdanit 23 % a část 27 %. Velký vliv měly také slevy na dani, které se ve Slovenské republice musely odečíst již od základu daně a v Itálii jsou degresivní. Také daňové zvýhodnění na děti mělo velký vliv, protože v ČR i v IT je odstupňováno od počtu dětí, a navíc je v Itálii rozlišován věk dítěte a příjem poplatníka. Nevýhodou pro IT bylo rovněž zvýšení daňové povinnosti na základě regionální a lokální přírážky oproti ČR a SR, kde nemají kraje ani obce takové pravomoci.

Zákonné odvody byly v ročním srovnání se stejným výsledkem, a to nejnižší v ČR a nejvyšší v IT. Pan Novák by odvedl na sociálním pojistném 57 279 Kč a na zdravotním pojištění 26 487 Kč, pan Tóth 5 412,24 eur (tj. 140 718,24 Kč) na sociálním a 2 285,76 eur (tj. 59 429,76 Kč) na zdravotním, pan Rovazzi 6 240,07 eur (tj. 162 241,82 Kč) na sociálním a na zdravotním je odhad nulový. Italským OSVČ je poskytována základní zdravotní péče u Národní zdravotní služby, kterou neplatí. Ale samozřejmě má tato péče velké nedostatky, proto se většina registruje dobrovolně u soukromých lékařů a hradí si zdravotní pojištění sami.

Posledním krokem byla analýza a srovnání skutečného daňového zatížení mezi zeměmi. Jelikož není vhodné porovnávat pouze absolutní částky, existuje tzv. efektivní daňová sazba. Výpočet vycházel z poměru mezi daní z příjmů a daňovým základem. V Itálii byla 14,28 %, na Slovensku 7,97 % a v České republice byla nulová. Sazba italského poplatníka byla navýšena především kvůli regionální a lokální přírážce. Co se týká komparace se sazbami nominálními, efektivní daňová sazba je vždy nižší, což je způsobeno různými odpočty a slevami na dani. V závěru lze konstatovat, že při srovnání daňové a odvodové povinnosti výše uvedených tří států, mají OSVČ v ČR nejvýhodnější podmínky.

Seznam použité literatury

Odborná kniha (monografie, vysokoškolská učebnice apod.)

ČERVINKA, Tomáš. *Zdravotní pojištění 2016: zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ : s komentářem a příklady*. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2016. Práce, mzdy, pojištění. 167 s. ISBN 978-80-7263-999-1. Právní předpisy.

DENIS, C., T. HEMMELGARN and B. SLOAN, eds. *Taxation Trends in the European Union. 2014 Edition*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. 314 p. ISBN 978-92-79-35672-8.

DVOŘÁKOVÁ, Veronika. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2016*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 327 s. ISBN 978-80-7552-035-7

GERZOVA, Larisa, Grant Adrián HAP, Ivana KIRETA, Magdalena van DOORN-OLEJNICKA, Andreas PERDELWITZ, Marnix SCHELLEKENS, Kristina TROUCH a Ruxandra VLASCEANU, *European tax handbook 2018*: IBFD, [2018]. Global tax series. 1 202 s. ISBN 978-90-8722-455-4

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2018: úplná znění platná k 1.1.2018*. 28. vydání. Praha: Grada, 2018. 287 s. ISBN 978-80-271-0766-7

Nový občanský zákoník 2014: rejstřík. Ostrava: Sagit, ÚZ: úplné znění. Zákony – rekodifikace. č. 900. 320 s. ISBN 978-80-7208-920-8.

PILÁTOVÁ, Jana. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2016. Daně. 335 s. ISBN 978-80-7554-020-1.

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU*. Praha: Leges, 2018. Teoretik. 382 s. ISBN 978-80-7502-274-5.

ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 126 s. ISBN 978-80-7552-315-0

ŠULCOVÁ-Seidlová, Marta. *Daňová soustava*. Praha: 2014. 155 s. ISBN 978-80-213-2451-0.

VANČUROVÁ, Alena. *Zdanění osobních příjmů*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 451 s. ISBN 978-80-7552-926-8

ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných s komentářem a příklady k 1. 1. 2018*. Olomouc: ANAG, 2018. 159 s. ISBN 978-80-7554-127-7

Elektronické dokumenty a ostatní

AGENZIA ENTRATE. *Dichiarazioni dei redditi*. [online] Dostupné z: <https://www.agenziaentrate.gov.it/wps/content/Nsilib/Nsi/Professionisti/Dichiarazioni/Dichiarazioni+dei+redditi/>

AGENZIA ENTRATE. *Modello F24*. [online] Dostupné z: https://www.agenziaentrate.gov.it/wps/content/nsilib/nsi/schede/pagamenti/versamento+modello+f24+ritenute+su+reddito+di+lavoro+autonomo+f24_rit_red_lav_aut/cosa+f24+red_lav_aut?page=pagamentoimpostepro

BIANCOLAVORO.IT. *Guida IRPEF*. 10.1.2019. [online] Dostupné z: <https://news.biancolavoro.it/guida-irpef-come-si-calcola-e-quali-sono-gli-scaglioni/>

CODICEATECO.IT. [online] Dostupné z: <https://www.codiceateco.it/categoria/servizi-forniti-da-revisori-contabili-periti-consulenti-ed-altri-soggetti-che-svolgono-attivita-in-materia-di-amministrazione-contabilita-e-tributi>

ČSSZ. *Pojištění OSVČ*. [online] Dostupné z: <https://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/>

Decreto del Presidente della Repubblica del 29/09/1973 n. 600. [online] Dostupné z: <http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?ACTION=getArticolo&id={178F0CBC196949F3974E7C0E87B9A568}&codiceOrdinamento=2000018000000000&articolo=Articolo%2018>

EURORKONOM.SK. DANE A DAŇOVÁ SÚSTAVA. 25. 10. 2018. [online] Dostupné z: <https://www.euroekonom.sk/financie/dane/>

EVROPSKÁ KOMISE. *Vaše práva v oblasti sociálního zabezpečení v IT*. [online] Dostupné z: http://ec.europa.eu/employment_social/empl_portal/SSRinEU/Your%20social%20security%20rights%20in%20Italy_cs.pdf

FINANČNÁ SPRÁVA. *Fyzické osoby*. [online] Dostupné z: https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-prijmov/fyzicke-osoby/_informovanie

FINANČNÁ SPRÁVA. *Lehota na podanie daňového priznania* [online] Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/902609-Lehota-na-podanie-da%C5%88ov%C3%A9ho-priznania->

FINANČNÁ SPRÁVA. *Výdavky percentom z príjmov – od 1.1.2017* [online] Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/270033-V%C3%BDdavky-percentom-z-pr%C3%ADjmov--od-112017>

FINANZE.GOV.IT. *Addizionale regionale all'IRPEF* [online] Dostupné z: <http://www1.finanze.gov.it/finanze2/dipartimentopolitichefiscali/fiscalitalocale/addregirpef/sceltaregione.htm>

FINANZE.GOV.IT. IRAP. [online] Dostupné z: <http://www.finanze.gov.it/opencms/it/fiscalita-regionale-e-locale/irap/AliquotaApplicabili/>

FLEXTAX.IT. *Coefficiente di redditività*. [online] Dostupné z: <https://flectax.it/regime-forfettario-come-si-calcola-il-reddito-imponibile/>

GUIDAFISCO.IT. *Figli a carico*. 10. 3. 2019. [online] Dostupné z: <https://www.guidafisco.it/calcolo-detrazioni-figli-carico-821>

INPS. *Archivio storico*. [online] Dostupné z: <https://www.inps.it/nuovoportaleinps/default.aspx?itemdir=52243>

Legge 833/1978. [online] Dostupné z: https://www.gazzettaufficiale.it/atto/serie_generale/caricaDettaglioAtto/originario?atto.dataPubblicazioneGazzetta=1978-12-

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Státní závěrečný účet ČR za rok 2018*. [online] Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2019/pokladni-plneni-sr-33898>

MINISTERSTVO FINANCÍ SK [online] Dostupné z: <https://www.finance.gov.sk/sk/dane-cla-uctovnictvo/>

MONEY.IT. *Contributi INPS*. [online] Dostupné z: <https://www.money.it/contributi-inps-artigiani-commercianti-2019-aliquote-scadenze-calcolo>

Nařízení vlády č. 213/2018 Sb. [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2018-213>

NETFINANCIE.SK. *Platba pojistného*. [online] Dostupné z: <https://www.netfinancie.sk/zdravotnepoistenie/platba-poistneho/>

PODNIKAJTE.SK. *Daňový bonus na dieťa v roku 2019*. [online] Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/4045/category/dan-z-prijmov/article/danovy-bonus-2019.xhtml>

PODNIKAJTE.SK. *Nezdaniteľné časti základu dane v roku 2019*. [online] Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/4009/category/dan-z-prijmov/article/nezdanitelne-casti-zakladu-dane-2019.xhtml>

PODNIKAJTE.SK. *Odvody SZČO do Sociálnej a zdravotnej poisťovne od 1.1.2019* [online] Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/socialne-a-zdravotne-odvody/odvodyszcozivnostniko-1-1-2019>

PUBLICCONTENT.SINPRO.CZ. *Souhrnná teritoriální informace Itálie*. [online] Dostupné z: [http://publiccontent.sinpro.cz/PublicFiles/2018/09/10/Nahled%20STI%20\(PDF\)%20Italie%20%20Souhrnna%20teritorialni%20informace%20-%202018.110521358.pdf](http://publiccontent.sinpro.cz/PublicFiles/2018/09/10/Nahled%20STI%20(PDF)%20Italie%20%20Souhrnna%20teritorialni%20informace%20-%202018.110521358.pdf)

Revenue statistics 2018. [online] Dostupné z: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/revenue-statistics-czech-republic.pdf>

Testo unico delle imposte sui redditi. D.P.R. 917/1986. [online] Dostupné z: <https://www.brocardi.it/testo-unico-imposte-redditi/>

VEREJNÁ SPRÁVA. *Daňové priznanie, zdaňovacie obdobie*. [online] Dostupné z: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_danove-priznanie-zdanovacie-o/

VZP. *Informace pro OSVČ*. [online] Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc>

Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. [online] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z příjmů. [online] Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/z/2003-595#cast1>

Zákon č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění. [online] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-155>.

Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník. [online] Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/1991-513>

Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. [online] Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-431>

Zákon č. 5/2004 Z. z., o službách zamestnanosti. [online] Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-5>

Zákon č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení. [online] Dostupné z: <http://www.epi.sk/zz/2003-461#p5>

Zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění. [online] Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-48-1997-sb-o-verejnem-zdravotnim-pojisteni-a-o-zmene-a-doplneni-nekterych-souvisejicich-zakonu/>

Seznam zkratk

AGO	Assicurazione Generale Obbligatoria
ČPZP	Česká průmyslová zdravotní pojišťovna
ČR	Česká republika
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPH	Daň z přidané hodnoty
DZD	Dílčí základ daně
FO	Fyzická osoba
GFŘ	Generální finanční ředitelství
HDP	Hrubý domácí produkt
INAIL	Istituto nazionale Assicurazione Infortuni sul Lavoro
INPS	Istituto Nazionale della Previdenza Sociale
IRAP	Imposta Regionale sulle Attività Produttive
IRES	Imposta sul reddito delle società
IRPEF	Imposta sul reddito delle persone fisiche
IT	Italská republika
LEA	Livelli essenziali di assistenza
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NČZD	Nezdanitelné části základu daně
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OZP	Odborová zdravotní pojišťovna
PO	Právnícká osoba
RBP	Revírní bratrská pojišťovna
SP	Sociální pojištění
SR	Slovenská republika
SSN	Servizio sanitario nazionale
SZČO	Samostatne zárobkovo činná osoba
TUIR	Testo unico delle imposte sui redditi
VoZP	Vojenská zdravotní pojišťovna
VZP	Veřejná zdravotní pojišťovna
ZD	Základ daně

ZDP	Zákon o daních z příjmů
ZP	Zdravotní pojištění
ZPŠ	Zaměstnanecká pojišťovna Škoda
ZTP/P	Zvlášť těžce postižení/průvodce

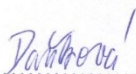
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26. 4. 2019

.....
Bc. Sandra Daňková

Seznam příloh

Příloha č. 1	Přiznání k dani z příjmů fyzických osob v ČR
Příloha č. 2	Přehled o příjmech a výdajích ČSSZ
Příloha č. 3	Přehled o příjmech a výdajích ČPZP
Příloha č. 4	Přiznání k dani z příjmů fyzických osob v IT
Příloha č. 5	Přiznání k dani z příjmů fyzických osob v SR